

Suvestinė redakcija nuo 2021-02-24

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-10-27, i. k. 2015-16950

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL INSTRUKCIJŲ DĖL PROJEKTŲ IŠLAIDŲ ATITIKTIES PRIEGLOBSČIO,
MIGRACIJOS IR INTEGRACIJOS FONDO REIKALAVIMAMS PATVIRTINIMO**

2015 m. spalio 27 d. Nr. A1-608
Vilnius

Vadovaudamasi 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 516/2014, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2008/381/EB ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai Nr. 573/2007/EB ir Nr. 575/2007/EB bei Tarybos sprendimas 2007/435/EB, 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 514/2014, kuriuo nustatomos Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo ir policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos, kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonės bendrosios nuostatos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl institucijų, atsakingų už Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo administravimą Lietuvoje, paskyrimo“ 1 punktu, Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-319 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

1. T v i r t i n u Instrukcijas dėl projektų išlaidų atitikties Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo reikalavimams (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2015 m. spalio 27 d. įsakymu
Nr. A1-608

INSTRUKCIJOS DĖL PROJEKTŲ IŠLAIDŲ ATITIKTIES PRIEGLOBSČIO, MIGRACIJOS IR INTEGRACIJOS FONDO REIKALAVIMAMS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Instrukcijose dėl projektų išlaidų atitikties Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo reikalavimams (toliau – Instrukcijos) pateikiami reikalavimai ir paaiškinimai dėl Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Lietuvos Respublikos teisės aktų taikymo, kad vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu būtų teisingai nurodomos ir įvertinamos iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (toliau – PMIF) 2014–2020 metų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) tinkamos finansuoti išlaidos.

2. Instrukcijos parengtos vadovaujantis 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 516/2014, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2008/381/EB ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai Nr. 573/2007/EB ir Nr. 575/2007/EB bei Tarybos sprendimas 2007/435/EB (toliau – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 516/2014), 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 514/2014, kuriuo nustatomos Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo ir policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos, kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonės bendrosios nuostatos (toliau – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 514/2014), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. nacionalinę programą, taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. A1-641 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. nacionalinę programą, taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės), Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. A1-145 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PMIF programos administravimo taisyklės), ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-319 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PAFT)

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

3. Pagrindinis Instrukcijų tikslas – padėti įvertinti projektų išlaidų atitiktį PMIF finansavimo reikalavimams.

4. Instrukcijų nuostatomis turi vadovautis:

4.1. pareiškėjai, rengiantys ir teikiantys paraiškas gauti PMIF lėšas projektams įgyvendinti;

4.2. projektų vykdytojai ir projektų partneriai;

4.3. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos, patvirtintos Europos Komisijos 2015 m. kovo 20 d. sprendimu Nr. C(2015) 1731, kuriuo patvirtinama Lietuvos nacionalinė programa dėl paramos iš Prieglobsčio, migracijos ir

integracijos fondo 2014–2020 m. laikotarpiu (toliau – PMIF programa), valdymo ir kontrolės sistemos institucijų darbuotojai ir paraiškų vertintojai.

5. Instrukcijos netaikomos nustatant iš PMIF lėšų finansuojamos techninės pagalbos išlaidų tinkamumą finansuoti.

6. Instrukcijose vartojamos sąvokos:

6.1. **Patikimo finansų valdymo principas** – ekonomiškumu, veiksmingumu, efektyvumu, orientacija į veiklos rezultatus ir veiksminga biudžeto vykdymo vidaus kontrole pagrįstas finansų valdymo principas, apibrėžtas ir reglamentuojamas 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (toliau – Finansinių taisyklių reglamentas), 7 skyriuje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

6.2. **Pro rata principas** – principas, pagal kurį projekto tinkamoms finansuoti išlaidoms proporcingai priskiriama tik dalis patirtų tam tikro tipo išlaidų.

6.3. **Projektą vykdančias personalas** – projekto tiesiogines veiklas vykdančys fiziniai asmenys, su projekto vykdytoju ar projekto partneriu susiję darbo ar jų esmę atitinkančiais santykiais.

6.4. **Trečioji šalis** – fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra projekto sutarties šalis ar projekto sutarties šalies (juridinio asmens) darbuotojas.

7. Kitos Instrukcijose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos vartojamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente Nr. 516/2014, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente Nr. 514/2014, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklėse, PMIF programos administravimo taisyklėse ir PAFT.

II SKYRIUS

BENDRIEJI PROJEKTŲ IŠLAIDŲ TINKAMUMO FINANSUOTI REIKALAVIMAI

8. Bendrieji projektų išlaidoms taikomi reikalavimai nustatyti PAFT V skyriaus pirmajame skirsnyje. Šiame Instrukcijų skyriuje detalizuojami tik tie išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai, kuriems reikia papildomo paaiškinimo.

9. Pagal PAFT 276.1 papunktį, išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y. skirtos sumokėti už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus, apskaičiuotam darbo užmokesčiui ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms (pvz., dienpinigiams) išmokėti, tačiau išlaidos už tam tikras paslaugas (už kurias negali būti sumokėta po to, kai paslauga suteikiama), pvz., periodinių leidinių prenumeratą ir pan., gali būti pripažintos tinkamomis finansuoti visa apimtimi pagal paslaugos teikėjo pateiktą sąskaitą faktūrą, kurios data ankstesnė už paslaugos teikimo termino pabaigą.

III SKYRIUS

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

10. Detalus netinkamų finansuoti išlaidų sąrašas pateikiamas PAFT V skyriaus trečiajame skirsnyje. Šiame Instrukcijų skyriuje detalizuojamos tik tos netinkamos finansuoti išlaidos, dėl kurių reikia papildomo paaiškinimo.

11. Detalus paaiškinimas dėl PAFT 289.2 papunkčio, pagal kurį netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomas pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus galima įtraukti į PVM atskaitą, net jeigu toks PVM į atskaitą įtrauktas nebuvo, ir PVM, kurį sumokėjo užsienio apmokestinamasis asmuo (kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos

pridėtinės vertės mokesčio įstatyme (toliau – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas), pateikiamas Instrukcijų IV skyriuje.

12. Pagal PAFT 289.5 papunktį, netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos, t. y. netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos projekto vykdytojui ar projekto partneriui, projektą vykdančioms ar administruojantiems asmenims arba projekto dalyviams paskirtos baudos, su administracinėmis, drausminėmis ir kitomis nuobaudomis susijusios išlaidos, delspinigiai ir bylinėjimosi išlaidos (žyminis mokestis ir išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu).

13. Pagal PAFT 289.7 papunktį, netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės, t. y. netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos projektui sėkmingai įgyvendinti nebūtinės ir patikimo finansų valdymo principo neatitinkančios išlaidos, pvz., projekto vykdytojo poreikius gerokai viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos, skrydžių pirmąja ar verslo klase išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pvz., kai nėra kitos galimybės), darbo užmokesčio išlaidos asmenims, kurių funkcijos įgyvendinant projektą nebūtinės ar dubliuojasi.

14. Pagal PAFT 289.8 papunktį, netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos nepagrįstai didelės išlaidos (Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgaliotoji institucija) turi teisę, atlikusi rinkos kainų analizę, nekompensuoti tos išlaidų dalies, kuri viršija analizės išvadoje nurodytą konkrečiai investicijai nustatytą didžiausią rinkos kainą), t. y. netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos rinkos kainas viršijančios išlaidos. Įtarusi nepagrįstai dideles išlaidas, įgaliotoji institucija turi pati ar pasitelkusi nepriklausomus kvalifikuotus ekspertus atlikti analizę rinkos kainai nustatyti, pvz., vertindama išlaidas, susijusias su naujo statinio statybos ir einamojo remonto darbais, atlikti tikrinimą vadovaudamasi statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo principais, darbo, medžiagų ir mechanizmų sąnaudų normatyvais bei skaičiuojamosiomis išteklių kainomis, nustatytomis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka atestuotų ekspertizės įmonių, o esant įtarimų dėl nepagrįstai didelių kainų išsilyjant prekių ir (ar) paslaugų arba dėl technikos ar įrangos naujumo ir (ar) nusidėvėjimo, atlikti užsakomąją išlaidų skaičiuojamųjų kainų analizę arba technikos ar įrangos naujumo ir (ar) nusidėvėjimo analizę ir, vadovaudamasi jos rezultatais, priimti sprendimą dėl tinkamų finansuoti išlaidų, t. y. jei atlikusi analizę įgaliotoji institucija nustato, kad išlaidos yra nepagrįstai didelės, tinkama finansuoti pripažįstama suma, neviršijanti analizės išvadoje nurodytos konkrečiai investicijai nustatytos didžiausios rinkos kainos. Jei pareiškėjas (projekto vykdytojas) per dideles kainas pagrindžia pats pateikdamas išvadą dėl turto arba verslo vertės, ginčai dėl turto arba verslo vertės sprendžiami Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatyta tvarka. Vertindama projekto tinkamumą finansuoti, įgaliotoji institucija įvertina paraiškoje planuojamų išlaidų dydžio atitiktį rinkos kainoms, atsižvelgdama į projekto įgyvendinimo pradžią ir trukmę, taip pat tikėtiną kainų padidėjimą (pvz., dėl infliacijos). Detalesni paaiškinimai, kaip nustatyti planuojamas patirti išlaidas, pateikiami Instrukcijų X skyriuje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

15. Pagal PAFT 289.9 papunktį, netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, patirtos vykdant sutartis (jų dalį), sudarytas su tarpininkais ar konsultantais, kuriose darbų ar paslaugų kaina siejama su išlaidų dydžiu, nepagrįstu faktine atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte, t. y. netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomas faktine suteiktų paslaugų (atliktų darbų) verte nepagrįstas užmokestis (pvz., sėkmės užmokestis (premija, atlygis), mokamas tarpininkams ar konsultantams už paraiškos parengimą). Paslaugos (prekės, darbų) kainodaroje procentais išreikšta paslaugos (prekės, darbų) kainos sudėtinė dalis (pvz., nekilnojamojo turto agentūros tarpininkavimo atlygis, kelionių agentūros tarpininkavimo atlygis, degalinių taikomi antkainiai degalams, maisto prekių antkainiai parduotuvėse ir kt.) už faktiškai suteiktą paslaugą ar atliktą darbą (pvz., prekių atvežimą, patalpų, būsto paiešką ir kt.) yra laikoma tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

16. Pagal PAFT 289.10 papunktį, netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, patirtos įsigyjant prekių, paslaugų (įskaitant trumpalaikio ir ilgalaikio turto, taip pat nekilnojamojo turto nuomą) ar darbų iš projekto vykdytojo ar projekto partnerio, t. y. netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, patirtos projekto vykdytojui perkant prekių, paslaugų ar darbų iš projekto partnerio, projekto partneriui – iš projekto vykdytojo arba iš kito projekto partnerio. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos ir išlaidos, patirtos perkant iš klasterio, kurio narys yra projekto vykdytojas ir (ar) partneris, kito nario. Tinkamomis finansuoti laikomos projekto vykdytojo ar projekto partnerio išlaidos, patirtos įgyvendinant projektą (pvz., skirtos darbo užmokesčiui, komandiruočių išlaidoms apmokėti ir pan.). Išlaidos, kurias projekto vykdytojas ar projekto partneris patiria pirkdamas prekių, paslaugų ar darbų iš kitų įgyvendinant projektą dalyvaujančių ūkio subjektų, kurie nelaikomi projekto partneriais, yra tinkamos finansuoti, jei nepažeidžiamas skaidrumo principas, t. y. jei toks įgyvendinant projektą dalyvaujantis ūkio subjektas savo reikšmingumu negali būti prilyginamas projekto partneriui, pvz., kai paslaugos perkamos iš organizacijos, kurios darbuotojai yra projekto mokymų dalyviai, tačiau organizacija kitaip nėra susijusi su vykdomu projektu (neprisideda siekiant nustatyto projekto tikslo ir (ar) rezultatų, nedalyvauja vykdant projekto veiklas ar pan.).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

17. Pagal PAFT 289.11 papunktį, netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus ES struktūrinių fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (ar) apmokėtos daugiau nei vieną kartą, t. y. netinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, patirtos perkant, nuderint, nuomojantis ar finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyjant turtą, produktus, paslaugas ar darbus, kurių įsigijimo išlaidos jau buvo deklaruotos Europos Komisijai, taip pat darbo užmokesčio ar kitų išmokų išlaidos, kurios jau buvo deklaruotos Europos Komisijai. Siekdamos įvertinti, ar projekto vykdytojo planuojamos įgyvendinti (įgyvendinamos) veiklos ir veiklų įgyvendinimo išlaidos nebus pakartotinai finansuojamos (t. y. ar veiklos nebuvo įgyvendintos ir išlaidos finansuotos pagal kitus įgyvendinamus ar įgyvendintus projektus ir deklaruotos Europos Komisijai), atsakingos institucijos vykdo dvigubo finansavimo prevenciją ir kontrolę (pvz., gali atlikti kryžminę dokumentų patikrą ir kitus veiksmus).

18. Atsakinga ir įgaliotoji institucijos, pagal kompetenciją planuodamos projektus ar kvietimus teikti paraiškas, vertindamos paraiškas, taip pat turi įsitikinti, kad projektai, dėl kurių planuojama sudaryti projektų sutartis, atitiks patikimo finansų valdymo principą, t. y. planuojamos finansuoti veiklos nedubliuos iš viešųjų lėšų (neatsižvelgiant į jų finansavimo šaltinį ar projekto vykdytoją) jau įgyvendintas ar planuojamas finansuoti veiklas, jei toks dubliavimas galėtų reikšti neefektyvų viešųjų lėšų panaudojimą, kad dėl netinkamo planavimo nebus švaistomos viešosios lėšos, pvz., pirmiau finansuojant vienus darbus, paskui kitus, kurie turėtų sugriauti ar perdaryti tai, kas padaryta, ir pan. Vertinant tokių planuojamų finansuoti išlaidų tinkamumą finansuoti turi būti įvertintas jų būtinumas, veiklas planuojančio subjekto įtaka neefektyviam planavimui ir kitos aplinkybės. Tinkamai pagrįstais atvejais išlaidos toms pačioms veikloms įgyvendinti gali būti tinkamos finansuoti, pvz., statinio paprastas remontas, jei ankstesnio remonto garantinis laikotarpis yra pasibaigęs, sukurtos duomenų bazės funkcinų galimybių išplėtimas, jei tai padidintų produkto efektyvumą, parengto produkto adaptavimas ar pan.

IV SKYRIUS PVM

19. Projekto vykdytojo ar projekto partnerio sumokamas pirkimo ir (ar) importo PVM laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis tik tuo atveju, jei projekto vykdytojas ar projekto partneris teisės aktų nustatyta tvarka neturi galimybės jo įtraukti į PVM atskaitą, nes:

19.1. įsigijamos prekės ir paslaugos skirtos ne ekonominei veiklai. Ekonominė veikla suprantama kaip veikla, kurią vykdant siekiama gauti bet kokių pajamų (neatsižvelgiant į tai, ar ją vykdant siekiama gauti pelno). Viešųjų juridinių asmenų (valstybės, savivaldybių, valstybės ar savivaldybių institucijų bei įstaigų, valstybės įsteigtų garantijų institucijų, o įstatymų nustatytais atvejais – ir kitų viešųjų juridinių asmenų) veikla, kurią vykdyti šiuos asmenis įpareigoja teisės aktai, nelaikoma ekonomine veikla. Tačiau tuo atveju, jeigu vykdoma veikla konkuruoja su kitų asmenų tiekiamomis prekėmis ir (arba) teikiamomis paslaugomis ir ji nelaikytina mažareikšme (nustatant veiklos mažareikšmiškumą, rekomenduojama vadovautis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, pvz., byla *Isle of Wight C-288/07*), tokia veikla turėtų būti laikoma ekonomine veikla;

19.2. įsigijamos prekės ir paslaugos yra skirtos PVM neapmokestinamai veiklai vykdyti. PVM neapmokestinamų veiklų sąrašas pateikiamas Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme;

19.3. sumokėtas pirkimo ir (ar) importo PVM neatskaitomas pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio nuostatas (pramogoms ir reprezentacijai skirto pirkimo ir (ar) importo PVM, už kitą asmenį sumokėtas PVM, PVM už lengvąjį automobilį ir keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais paslauga), išskyrus šiame straipsnyje nurodytas išimtis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

19¹. Jei projekto išlaidoms taikomas atvirkštinis PVM pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 96 straipsnio 1 dalies nuostatas ir jei PVM yra tinkamos finansuoti išlaidos, projekto vykdytojas, deklaruodamas patirtas ir išlaidų kompensavimo būdu prašomas apmokėti išlaidas, privalo pateikti įgaliotajai institucijai PVM apmokėjimą įrodančius dokumentus (sąskaitos išrašą ir (arba) mokėjimo pavedimą, ir (arba) valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinį) arba kitus dokumentus, įrodančius PVM įskaitymą iš anksčiau susidariusios permokos (Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) ataskaitas).

Jei išlaidos apmokamos sąskaitų apmokėjimo būdu, projekto vykdytojas per 7 dienas nuo lėšų gavimo dienos privalo sumokėti į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą PVM ir pateikti įgaliotajai institucijai pirmoje pastraipoje nurodytus PVM apmokėjimą įrodančius dokumentus.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

20. Projekto vykdytojo ar projekto partnerio sumokamas pirkimo ir (ar) importo PVM laikomas netinkamomis finansuoti išlaidomis tuo atveju, jei:

20.1. projekto vykdytojas ar projekto partneris Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka turi galimybę jį įtraukti į PVM atskaitą, kai įsigijamos prekės ir paslaugos skirtos asmeniui PVM apmokestinamam prekių tiekimui ir (ar) paslaugų teikimui vykdyti (Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 58 straipsnio 1 dalis). Pirkimo ir (ar) importo PVM priskyrimas tinkamoms ar netinkamoms finansuoti išlaidoms nepriklauso nuo to, ar projekto vykdytojas (projekto partneris) yra PVM mokėtojas, t. y. nesvarbu, ar konkretus projekto vykdytojas (projekto partneris) faktiškai pasinaudos teise į atskaitą;

20.2. PVM sumokėjo partneris ir (arba) projekto vykdytojas, kuriam taikomos Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo XII skyriaus pirmajame–trečiajame skirsniuose nurodytos specialios

PVM schemos (kompensacinio PVM tarifo ūkininkams schema, turizmo paslaugų apmokestinimo schema, naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcinų ir antikvarinių daiktų apmokestinimo schema).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

20¹. Jei projekto išlaidos apmokamos supaprastintai, nustatant jų dydį, būtina iš anksto įvertinti PVM įtaką, t. y. nustatyti dydžius su PVM ir (arba) be PVM, dydį be PVM taikant tais atvejais, kai PVM yra netinkamos finansuoti išlaidos. Ši nuostata netaikoma PAFT 297.1–297.4 papunkčiuose nurodytoms netiesioginėms projekto išlaidoms. Vertinant PVM įtaką supaprastintiems dydžiams, vadovujamasi Pridėtinės vertės mokesčio įtakos fiksuotiesiems dydžiams vertinimo gairėse, kurios skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, nurodytais principais.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

20². Įgyvendinant projektą sumokėtą pirkimo ir (arba) importo PVM priskiriant tinkamoms arba netinkamoms finansuoti išlaidoms, vadovujamasi Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintų Žmoniškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34, 1 priede nustatytais principais.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

21. Jei įgyvendinant projektą sukurtas rezultatas bus naudojamas tiek PVM apmokestinamai, tiek PVM neapmokestinamai veiklai vykdyti, laikoma, kad bus vykdoma mišri veikla. Tokiu atveju tik dalis sumokėto pirkimo ir (ar) importo PVM gali būti įtraukiama į PVM atskaitą. Vykdam mišrią veiklą:

21.1. tinkamomis finansuoti PVM išlaidomis laikoma pirkimo ir (ar) importo PVM dalis, kurios nėra galimybės įtraukti į PVM atskaitą, jei įmanoma ją tiksliai nustatyti;

21.2. netinkamomis finansuoti PVM išlaidomis laikoma:

21.2.1. atskaitomo pirkimo ir (ar) importo PVM dalis, kurią galima tiksliai nustatyti;

21.2.2. visas pirkimo ir (ar) importo PVM, kai neįmanoma tiksliai nustatyti neatskaitomos sumokėto PVM dalies.

22. Esant tokiai projekto struktūrai, kai projekto vykdytojas teisės į PVM atskaitą neįgyja, tačiau atskaita galėtų pasinaudoti projekto partneris, būtina atsižvelgti į konsoliduotą projekto vykdytojo ir projekto partnerio veiklą. PVM finansavimo klausimas negali priklausyti nuo projekto struktūros. Jei įmanoma tokia projekto įgyvendinimo struktūra, pagal kurią PVM yra atskaitomas, PVM turėtų būti laikomas netinkamu finansuoti (pvz., kai įgyvendinant projektą PVM apmokestinamai veiklai vykdyti sukurama infrastruktūra, kurią pirkimo PVM sumokėjęs projekto vykdytojas perduos projekto partneriui, kuris projekto įgyvendinimo metu pirkimo ir (ar) importo PVM nesumokėjo).

23. Esant galimybei pakeisti projekto įgyvendinimo struktūrą, PVM neturėtų būti pripažintas tinkamu finansuoti. Išimtiniais atvejais, jeigu dėl pagrįstų priežasčių (pvz., rangos sutartis negali būti pakeista, nes tai prieštarautų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatoms) pakeisti projekto įgyvendinimo struktūros neįmanoma arba būtų ekonomiškai neracionalu (išlaidos padidėtų daugiau, nei būtų įmanoma atskaityti PVM), PVM galėtų būti pripažintas tinkamu finansuoti.

24. Jei projekto vykdytojas ar projekto partneris projekto įgyvendinimo metu arba pasibaigus projektui įgyja teisę į PVM atskaitą vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais ir turi galimybę susigrąžinti iš projekto lėšų sumokėtą PVM, net jei tokia galimybė nepasinaudoja, iš projekto lėšų sumokėtas PVM pripažįstamas netinkamu finansuoti.

25. Projekto vykdytojas privalo informuoti įgaliotąją instituciją, kad jis arba projekto partneris vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais įgijo teisę į PVM atskaitą ir turi galimybę susigrąžinti iš projekto lėšų sumokėtą PVM, net jei tokia galimybė nepasinaudojo, ir sugrąžinti netinkamą finansuoti PVM PAFT nustatyta tvarka.

26. Netinkamomis finansuoti išlaidomis taip pat laikomas PVM, kurį sumoka užsienio apmokestinamasis asmuo, kaip apibrėžta Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme. Netinkamomis finansuoti išlaidomis taip pat laikomas projekto įgyvendinimo metu arba pasibaigus projektui iš projekto lėšų užsienyje sumokėtas Lietuvos Respublikos apmokestinamojo asmens PVM, kurį Lietuvos Respublikos apmokestinamasis asmuo susigrąžino pasinaudodamas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Elektroninių prašymų priėmimo sistema (EPRIS). Apie tokią aplinkybę projekto vykdytojas privalo nedelsdamas informuoti įgaliotąją instituciją.

V SKYRIUS

DIDŽIAUSIA TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ SUMA IR PROJEKTO PAJAMOS

27. Didžiausia projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir didžiausias leistinas projektui skirti finansavimo lėšų dydis (įvertinus projekto vykdytojo (kartu su projekto partneriais) tinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti skiriamą nuosavą įnašą, jeigu taikoma) nustatomi projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu ir įrašomi į projekto sutartį. Didžiausia galima projektui skirtų finansavimo lėšų suma gali būti išmokėta projekto vykdytojui, jeigu jis laiku ir nepažeisdamas sutarties reikalavimų įgyvendina projektą ir tinkamai pagrindžia išlaidas.

28. Vertinant projekto tinkamumą finansuoti, vadovaujantis projekto paraiškoje pateikta informacija, taip pat įvertinama, ar įgyvendinant projektą neplanuojama gauti pajamų.

29. Projekto vykdytojo gautos netesybos (bauda, delspinigiai) iš trečiųjų šalių, kurios kompensuoja projekto vykdytojo patirtą žalą dėl trečiųjų šalių įsipareigojimų neįvykdymo ar netinkamo įvykdymo, nėra laikomos projekto pajamomis ir nesumažina projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumos, jeigu dėl to nesumažėja prekių tiekėjui, paslaugų teikėjui ar rangovui atliekamo mokėjimo suma.

30. Projekto pajamomis taip pat nėra laikomos projekto vykdytojo dėl supaprastintai apmokamų išlaidų sutaupytos lėšos.

VI SKYRIUS

PROJEKTO IŠLAIDŲ APSKAITA, DOKUMENTŲ RENGIMAS IR SAUGOJIMAS

31. Projekto išlaidų apskaita turi būti vykdoma skaidriai, sąžiningai ir teisingai, atsižvelgiant į projekto sutarties, sutarčių su projekto partneriais, ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Visi su projektu susiję ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos turi būti registruojami projekto vykdytojo ar projekto partnerio ir paslaugų teikėjo, prekių tiekėjo arba rangovo apskaitoje bei pagrįsti apskaitos dokumentais.

32. Projekto vykdytojas kredito įstaigoje turi turėti atskirą sąskaitą projektui skiriamo finansavimo lėšoms tvarkyti (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus), jeigu numatoma išmokėti avansą projektui finansuoti ir (ar) projekto išlaidoms taikyti sąskaitų apmokėjimo būdą. Jeigu pasikeičia projekto sutartyje nurodytos projekto sąskaitos duomenys, projekto vykdytojas privalo ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo duomenų pasikeitimo dienos apie tai elektroniniu paštu pranešti įgaliotajai institucijai. Jei projekto vykdytojas neįvykdo šios pareigos arba projekto sąskaitos duomenys pasikeičia po to, kai įgaliotoji institucija patvirtina mokėjimo prašymą, ir projekto finansavimo lėšos yra pervedamos į ankstesnę projekto sąskaitą, toks projekto finansavimo lėšų pervedimas yra laikomas tinkamu ir visa atsakomybė dėl tokio projekto finansavimo lėšų pervedimo tenka projekto vykdytojui.

33. Su projektu susijusios operacijos laikomos projekto vykdytojo arba projekto partnerio bendros apskaitos sudėtine dalimi. Projekto vykdytojas ir projekto partneris įgyvendindami projektą

privalo užtikrinti tinkamą projekto išlaidų buhalterinės apskaitos atskyrimą nuo projekto vykdytojo arba projekto partnerio bendros buhalterinės apskaitos. Su projektu susiję buhalterinės apskaitos įrašai turi būti lengvai atskiriami nuo kitų įprastinių operacijų arba su kitais vykdomais projektais susijusių operacijų. Projekto operacijų apskaitai tvarkyti rekomenduojama naudoti atskiras sąskaitų plano subsąskaitas arba kitaip atskirti operacijas, pvz., naudojant kodavimą. Šio punkto reikalavimai netaikomi supaprastintai apmokamoms išlaidoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

34. Su projektu susijusių išlaidų ar pinigų judėjimo apskaitai tvarkyti rekomenduojama naudoti dvejybinį įrašą. Projekto vykdytojai ar projekto partneriai, kurie pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus dvejybinio įrašo naudoti neprivalo, gali apskaitą tvarkyti įprasta tvarka.

35. Jeigu projekto išlaidoms ar jų daliai taikomas supaprastintas išlaidų apmokėjimas, projekto vykdytojas ar projekto partneris šių išlaidų buhalterinę apskaitą tvarko vadovaudamasis ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, tačiau mokėjimo prašymuose nurodomą tinkamų finansuoti išlaidų sumą apskaičiuoja pagal projekto sutartyje nustatytus supaprastintai apmokamų išlaidų (įkainių, sumų, normų) dydžius. Projekto vykdytojas ar projekto partneris neturi atskirti tokių išlaidų apskaitos nuo kitų įprastinių savo operacijų.

36. Įgaliotajai institucijai pateikiamos projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų kopijos neprivalo būti tvirtinamos. Projekto vykdytojas ar projekto partneris neprivalo pasirašyti paslaugų teikėjo, prekių tiekėjo ar rangovo sąskaitų, kurių kopijos teikiamos įgaliotajai institucijai, tačiau privalo jas patikrinti.

37. Jeigu kaip išlaidų patvirtinimo dokumentai teikiamos projekto vykdytojo ar projekto partnerio parengtos (užpildytos) pažymos, jos turi būti pasirašytos projekto vykdytojo ar projekto partnerio vadovų arba jų įgaliotų asmenų. Pažymose užtenka nurodyti išlaidų patvirtinimo dokumentų numerius ir datą (jeigu taikoma), o pačių dokumentų pateikti nereikia, jeigu atsakinga ir įgaliotoji institucija nenurodo kitaip.

37¹. Tarpusavio skolų užskaitos aktas laikomas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentu tik tuo atveju, kai tarpusavio skolų užskaitos aktą pasirašo ir užsakovas, ir tiekėjas. Tarpusavio skolų užskaitos aktas turi turėti visus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, nurodytus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje. Pagal tarpusavio skolų užskaitos aktą dengiamos išlaidos turi būti įtrauktos į buhalterinę apskaitą, vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 dalimi.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

38. Jeigu tik dalis patiriamų išlaidų yra susijusi su projektu, ši dalis privalo būti aiškiai ir argumentuotai nustatyta kaip faktinis dydis arba taikant *pro rata* principą. Norėdamas taikyti *pro rata* principą, pareiškėjas ar projekto vykdytojas arba projekto partneris turi įgaliotajai institucijai pateikti išlaidų apskaičiavimo taikant *pro rata* principą metodiką ir nurodyti, kad netinkamų finansuoti išlaidų dalis bus apmokėta kitomis nei projektui skirtu finansavimo lėšomis (pvz., projektui vykdyti naudojamų patalpų nusidėvėjimo sąnaudų ar nuomos išlaidų dalį rekomenduojama skaičiuoti nuo patalpų ploto (projektui vykdyti naudojamo ploto dalis nuo bendro patalpų ploto). Taip pat rekomenduojama atsižvelgti į tai, kiek laiko patalpos naudojamos projekto reikmėms (pvz., jei projekto vykdymo reikmėms patalpos naudojamos tik pusę darbo dienos, projektui galima priskirti tik pusę naudojamų patalpų nusidėvėjimo (nuomos) išlaidų). Jei darbui įgyvendinant projektą skiriama tik dalis laiko pagal darbo sutartį, darbo užmokesčio išlaidas rekomenduojama skaičiuoti proporcingai dirbtam laikui (darbuotojo darbo vykdant projektą laikas nuo bendro darbuotojo darbo laiko).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

39. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi PAFT VI skyriaus šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

PROJEKTO TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO BŪDAI

40. Mokėjimai projekto vykdytojui vykdomi pagal jo įgaliotajai institucijai teikiamus mokėjimo prašymus.

41. Projekto išlaidos gali būti apmokamos šiais būdais (konkretus kiekvienam projektui taikytinas mokėjimo būdas ar atskiri būdai pagal skirtingus išlaidų tipus nustatomi projekto sutartyje):

41.1. išlaidų kompensavimo būdu, kai projekto vykdytojas deklaruoja faktiškai patirtas ir apmokėtas išlaidas;

41.2. sąskaitų apmokėjimo būdu, kai projekto vykdytojas deklaruoja faktiškai patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas.

42. Išlaidos, kurioms taikomas supaprastintas apmokėjimas (išskyrus atvejus, kai deklaruojamos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą apskaičiuojamos nuo sąskaitų apmokėjimo būdu deklaruotų išlaidų ir apmokamos proporcingai mokėjimo prašymuose (įskaitant ir anksčiau patvirtintus mokėjimo prašymus) patvirtintoms tinkamoms finansuoti išlaidoms, nuo kurių jos yra apskaičiuotos), apmokamos tik išlaidų kompensavimo būdu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

43. Supaprastintai išlaidos gali būti apmokamos šiais būdais:

43.1. pagal fiksuotuosius projekto išlaidų vieneto įkainius (toliau – fiksuotasis įkainis);

43.2. pagal fiksuotąsias projekto išlaidų sumas (toliau – fiksuotoji suma);

43.3. pagal fiksuotąsias projekto išlaidų normas (toliau – fiksuotoji norma).

VIII SKYRIUS

SUPAPRASTINTAI APMOKAMOS IŠLAIDOS

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDRIEJI SUPAPRASTINTO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO PRINCIPAI

44. Išlaidos supaprastintai gali būti apmokamos tik tais atvejais, kai galimybė išlaidas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki sudarant projekto sutartį) nustatyta projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA), aiškiai nurodant jų taikymo sritį, arba kai tokia galimybė, sudarius projekto sutartį, nustatoma PFSA, jei PFSA ir projekto sutartyje aiškiai atskiriamas naujai nustatytų supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo laikotarpis. PFSA arba projekto sutartyje nustatomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai, jų taikymo sąlygos (įskaitant nuostatas dėl galimybės keisti supaprastintai apmokamų išlaidų dydžius, jų taikymo sąlygas sudarius projekto sutartį) arba pateikiama nuoroda į viešai skelbiamą dokumentą, kuriame ši informacija pateikta. Nustačius, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydis (-iai) ir (ar) jo (jų) taikymo sąlygos buvo netinkamai nustatyti (pvz., dydis turėjo būti mažesnis ir (arba) kitaip taikomas), patikslintas (-i) dydis (-iai) ir (ar) jo (jų) taikymo sąlygos taikomi ir jau įgyvendinamiems projektams nuo dydžio (-ių) ir (ar) jo (jų) taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

45. Projekto ar atskirų jo veiklų, vykdomų išimtinai rangos būdu, t. y. vykdant pirkimą (-us), išlaidos (toliau – projekto veiklų rangos išlaidos) negali būti apmokamos supaprastintai. Projekto veiklų rangos išlaidomis laikomos tik tų veiklų, kurias visiškai įgyvendina ne pats projekto vykdytojas, o paslaugų teikėjai, prekių tiekėjai ar rangovai, išlaidos. Jeigu projektą visiškai

įgyvendina, t. y. kontroliuoja jo valdymą ir įgyvendinimą, pats projekto vykdytojas, išlaidos apmokamos supaprastintai, net jeigu kai kurios iš jų patiriamos vykdant pirkimus. Statinio statybos, statinio paprastojo remonto ir kitų darbų, taip pat įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos laikomos projekto veiklų rangos išlaidomis.

1 pavyzdys:

Fiksuotasis valandinis mokymo įkainio dydis, į kurį įeina lektorių darbo užmokesčio, patalpų išlaikymo ar nuomos, mokymo priemonių įsigijimo ir panašios išlaidos, gali būti nustatomas ir taikomas tuo atveju, jeigu mokymą organizuoja ir vykdo projekto vykdytojo ar projekto partnerio darbuotojai, t. y. jeigu nėra perkamas visas mokymo organizavimo ir vykdymo paslaugos paketas. Tačiau į fiksuotojo įkainio dydį gali būti įskaičiuotos tam tikrų prekių ar paslaugų įsigijimo išlaidos (pvz., mokymo patalpų nuomos paslaugų, turimų patalpų valymo ir priežiūros paslaugų ir pan. išlaidos).

2 pavyzdys:

Fiksuotoji suma gali būti nustatoma ir taikoma apskaičiuojant renginio, už kurio organizavimą (dalyvių kvietimą, registravimą, programos rengimą, atskirų pirkimų (renginio patalpų nuomos, dalyvių maitinimo ir pan.) vykdymą ir kitas organizacines veiklas) yra atsakingas pats projekto vykdytojas, t. y. dėl viso renginio organizavimo nesudaroma sutartis su paslaugos teikėju perkant renginio organizavimo paslaugų paketą, išlaidas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

46. Tos pačios išlaidos negali būti apmokamos daugiau negu vieną kartą pagal skirtingus supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdus, t. y. jie negali būti taikomi toms pačioms išlaidoms. Pavyzdžiui, jeigu įgyvendinant projektą taikomi fiksuotieji darbo užmokesčio įkainiai ir fiksuotoji stažuotės suma, į fiksuotąją stažuotės sumą negali būti įskaičiuotos darbo užmokesčio išlaidos, apmokamos pagal fiksuotuosius įkainius.

47. Jei išlaidos apmokamos supaprastintai, projekto vykdytojas įgaliotajai institucijai neteikia išlaidas pagrindžiančių ir išlaidų apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijų (išskyrus atvejus, kai šių dokumentų reikia įrodyti, kad pasiektas kiekybinis rezultatas ir (ar) įgyvendintas projektas (veikla) ar jo dalis, taip pat esant pakankamam pagrindui manyti (pvz., įtarus pažeidimą ir (ar) gavus informacijos apie įtariamus pažeidimus iš Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, Europos Komisijos, Europos Audito Rūmų, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos ir (ar) trečiųjų šalių), kad projekto vykdytojas, patirdamas šias išlaidas, nesilaiko teisės aktų ir (ar) deklaruoja tas pačias išlaidas daugiau nei vieną kartą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

48. Jeigu projekto vykdytojo faktiškai patirtos išlaidos yra didesnės už apskaičiuotas taikant nustatytas fiksuotąsias normas, fiksuotuosius įkainius ar fiksuotąsias sumas, skirtumas yra apmokamas iš projekto vykdytojo nuosavų lėšų.

49. Projekto vykdytojas ar projekto partneris, nepanaudojęs visų lėšų, gautų pagal fiksuotąją normą, fiksuotuosius įkainius ar fiksuotąsias sumas, lėšų likutį gali panaudoti kitoms projekto išlaidoms apmokėti, jei jos neapmokamos iš kitų projektui skirtų lėšų, kitoms jo ar jo partnerio vykdomų projektų išlaidoms apmokėti, jei tokios išlaidos yra būtinos ir nėra apmokamos iš kitiems projektams skirtų lėšų arba iš kitų finansavimo šaltinių. Atlikdamas šiuos veiksmus, projekto vykdytojas privalo laikytis teisės aktų, reglamentuojančių projekto vykdytojo buhalterinę apskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

50. Įvertinęs faktiškai patirtas išlaidas, projekto vykdytojas taip pat turi teisę, suderinęs su įgaliotąja institucija, grąžinti lėšas (ar jų dalį), kurios buvo gautos supaprastintai apmokant išlaidas.

ANTRASIS SKIRSNIS

FIKSUOTŲJŲ ĮKAINIŲ IR FIKSUOTŲJŲ SUMŲ TAIKYMAS

51. Galimybė taikyti fiksuotuosius įkainius ir fiksuotąsias sumas nustatoma PFSA.

52. Fiksuotieji įkainiai ar fiksuotosios sumos negali būti nustatomi ir taikomi, kai išlaidos patiriamos kaip projekto veiklų rangos išlaidos. Fiksuotieji įkainiai ir fiksuotosios sumos negali būti nustatomi išlaidų kategorijoje „Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą“.

53. Jeigu fiksuotųjų įkainių ar fiksuotųjų sumų dydžiai iš anksto nustatyti ir taikytini visiems pagal PFSA finansuojamiems projektams, PFSA nurodoma:

53.1. tikslus fiksuotojo įkainio ar fiksuotosios sumos pavadinimas (pvz., darbo užmokesčio išlaidų fiksuotasis įkainis mokslinių tyrimų projektuose);

53.2. biudžeto išlaidų kategorija (-os), kuriai (kurioms) taikomi fiksuotieji įkainiai ar fiksuotosios sumos;

53.3. fiksuotųjų įkainių – kiekybinio rezultato matavimo vienetas;

53.4. taikant fiksuotąsias sumas – reikalaujamas pasiekti veiklos įgyvendinimo rezultatas (gali būti apibūdintas vienu ar keletu požymių);

53.5. fiksuotojo įkainio ar fiksuotosios sumos dydis;

53.6. nuoroda į teisės aktą (-us) ar atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatus, kuriais remiantis nustatomas fiksuotojo įkainio ar fiksuotosios sumos dydis (PFSA 53.3–53.5 papunkčiuose nurodyta informacija nenurodoma, jei ji yra teisės akte ar atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatuose).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

54. PFSA nurodomi projekto vykdytojo teikiami dokumentai, kuriais įrodoma, kad pasiektas fiksuotojo įkainio kiekybinis rezultatas ar įgyvendinta projekto veikla taikant fiksuotąją sumą, išskyrus atvejus, kai tai nurodyta teisės akte ar atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatuose.

1 pavyzdys:

Nustatomas fiksuotasis įkainis:

Fiksuotojo įkainio pavadinimas: Fiksuotasis socialinio darbuotojo darbo užmokesčio įkainis.

Biudžeto išlaidų kategorija: 3. Projekto vykdymas.

Fiksuotojo įkainio dydis: 5,79 Eur/val. (vadovaujantis 2013 m. gruodžio 10 d. Fiksuotųjų socialinių darbuotojų darbo užmokesčio įkainių nustatymo tyrimo išvadomis (tyrimas nurodytas tik kaip pavyzdys).

Fiksuotojo įkainio matavimo vienetas: 1 darbo valanda (įskaitant kasmetinių atostogų, dviejų pirmųjų nedarbingumo dienų, už kurias išmoką moka darbdavys, ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų papildomų poilsio dienų darbuotojams, auginantiesiems du ar daugiau vaikų iki 12 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų, laiką).

Dokumentai, kuriais įrodoma, kad pasiektas fiksuotojo įkainio kiekybinis rezultatas:

1) dokumentinis įrodymas, kiek valandų asmenys dirbo įgyvendindami projektą;

2) dokumentai, kuriuose nustatomos asmens darbo funkcijos, pvz., darbo sutartys arba jų išrašai, projekto vykdytojo ar projekto partnerio vadovo įsakymas ar potvarkis dėl darbuotojų paskyrimo dirbti su projektu (jeigu taikoma), kuriame turėtų būti nurodytos darbuotojo pareigos įgyvendinant projektą, projekto numeris ir (arba) pavadinimas, darbo su projektu trukmė. Siekiant palengvinti išlaidų skaičiavimą, taip pat gali būti teikiama rekomenduojamos formos suvestinė pažyma, kurioje nurodoma darbuotojo vardas, pavardė, pareigybė, per ataskaitinį laikotarpį dirbtų valandų skaičius.

2 pavyzdys:

Nustatoma fiksuotoji suma:

Fiksuotosios sumos pavadinimas: Fiksuotoji projekto viešinimo renginio suma.

Biudžeto išlaidų kategorija: 4. Informavimas apie projektą.

Fiksuotosios sumos maksimalus dydis: 1 158,48 Eur (vadovaujantis 2014 m. sausio 21 d. Supaprastintų apmokėjimo būdų taikymo viešinimo renginiams tyrimo išvadomis (tyrimas nurodytas tik kaip pavyzdys).

Veiklos įgyvendinimo rezultatas: Organizuotas projekto viešinimo renginys (minimalus renginio dalyvių skaičius – 50; minimali renginio trukmė – 4 val.).

Dokumentai, kuriais įrodomas projekto veiklos įgyvendinimas:

- 1) viešinimo renginio programa, kurioje nurodyta renginio data ir vieta, dienotvarkė;
- 2) renginio dalyvių sąrašas, nurodant dalyvio vardą, pavardę, kontaktinę informaciją, su dalyvių parašais;
- 3) ne mažiau kaip 1 renginio nuotrauka, kurioje užfiksuoti renginio dalyviai ir pranešėjas (-ai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

55. Pareiškėjas turi teisę paraiškoje nurodyti mažesnius fiksuotųjų įkainių ir fiksuotųjų sumų dydžius, negu nurodyta PFSA.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

56. Jeigu fiksuotųjų įkainių ar fiksuotųjų sumų dydžiai nustatomi atskirai kiekvienam projektui jo tinkamumo finansuoti vertinimo metu vadovaujantis pareiškėjo projekto biudžete pateiktais duomenimis, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami (taikoma, jei didžiausia galima projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, įskaitant netiesiogines išlaidas, neviršija 100 000 Eur), PFSA fiksuotųjų įkainių dydžiai nenustatomi (nustatoma tik galimybė juos taikyti). Šiuo atveju projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu taip pat gali būti nustatomi fiksuotojo įkainio matavimo vienetas ir projekto ar jo dalies veiklų, kurioms įgyvendinti nustatoma (-os) fiksuotoji (-ios) suma (-os), įgyvendinimo rezultatas (-ai) bei dokumentai, reikalingi šiam rezultatui pagrįsti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

57. PFSA, paraiškoje ir (ar) projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatyti projekto fiksuotųjų įkainių ar fiksuotųjų sumų dydžiai nurodomi projekto sutartyje ir įgyvendinant projektą nekeičiami, išskyrus atvejus, kai pasikeičia jų taikymą reglamentuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai. Šiais atvejais naujai nustatyti fiksuotųjų įkainių ar fiksuotųjų sumų dydžiai taikomi nuo Lietuvos Respublikos teisės akto pakeitimo įsigaliojimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

58. Išlaidos pagal fiksuotuosius įkainius pripažįstamos tinkamomis finansuoti proporcingai pasiektiems kiekybiniais rezultatams.

59. Išlaidos pagal fiksuotąją sumą pripažįstamos tinkamomis finansuoti visa apimtimi tuo atveju, jei projekto vykdytojas pasiekia projekto sutartyje nurodytą veiklos įgyvendinimo rezultatą. Priešingu atveju visos išlaidos pagal fiksuotąją sumą nėra tinkamos finansuoti.

60. Vieno projekto fiksuotoji suma ar fiksuotosios sumos negali viršyti 50 000 Eur.

61. Esant galimybei, jeigu įmanoma nustatyti kiekybinio rezultato matavimo vieneta, rekomenduojama taikyti fiksuotuosius įkainius, nes taikant fiksuotąsias sumas rizika, kad visos supaprastintai apmokamos išlaidos bus pripažintos netinkamomis finansuoti (negalimas proporcingas iš dalies pasiektų rezultatų apmokėjimas taikant fiksuotąją sumą), yra didesnė. Nesant galimybės taikyti fiksuotųjų įkainių, rekomenduojama vietoj vienos projekto fiksuotosios sumos numatyti keletą mažesnių fiksuotųjų sumų.

62. Jeigu projekto vykdytojas deklaruoja mažesnę, negu planuota, fiksuotojo įkainio matavimo vienetų skaičių arba mažiau fiksuotosios sumos veiklos vienetų, t. y. patiria mažiau, negu planuota, išlaidų, apmokamų taikant fiksuotuosius įkainius arba fiksuotąsias sumas, sutaupytos lėšos gali būti perkeliama į kitų veiklos rodiklių ir (ar) išlaidų kategorijų eilutes.

1 pavyzdys:

Nustatytas fiksuotasis tyrėjo darbo užmokesčio įkainis yra 20 Eur/val. Projekto paraiškoje buvo numatyta, kad tyrėjas dirbs 1 000 val., tačiau planuotas projekto rezultatas pasiektas dirbus 950 val. Prireikus sutaupytos lėšos ($50 \times 20 = 1\,000$ Eur) gali būti panaudotos kitoms to paties veiklos rodiklio išlaidoms finansuoti (sutarties keitimas neatliekamas) arba perkeltos į kito veiklos rodiklio (-ių) ir (ar) kitos išlaidų kategorijos eilutę (atliekami sutarties keitimai).

2 pavyzdys:

Nustatyta informacinio renginio išlaidų fiksuotoji suma yra 100 Eur, iš viso įgyvendinant projektą numatyta, kad vyks 20 tokių renginių ($20 \times 100 = 2\,000$ Eur), tačiau įgyvendinant projektą paaiškėja, kad užtenka 10 renginių. Prireikus sutaupytos lėšos ($10 \times 100 = 1\,000$ Eur) gali būti perkeltos į kito veiklos rodiklio (-ių) ir (arba) kitos išlaidų kategorijos eilutę (atliekami sutarties keitimai).

63. Projekto sutartyje nustatytas fiksuotojo įkainio matavimo vienetų skaičius ar fiksuotosios sumos veiklos vienetų skaičius gali būti padidintas sutaupyta lėša perkeliama iš kitų veiklos rodiklių ir (ar) išlaidų kategorijų eilučių, keičiant projekto sutartį PAFT IV skyriaus antrajame skirsnyje nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS FIKSUOTOSIOS NORMOS TAIKYMAS

64. Gali būti taikomos tokios fiksuotosios normos:

64.1. standartinė fiksuotoji norma – netiesioginėms (projekto administravimo ir susijusioms) išlaidoms apmokėti, nustatoma (procentais), neviršijant Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos apraše (PAFT 5 priedas) nustatytų ribų;

64.2. 15 proc. fiksuotoji norma – netiesioginėms išlaidoms apmokėti, jos dydis – 15 proc. projektą vykdančio personalo darbo apmokėjimo (darbo užmokesčio, kaip jis apibrėžtas Instrukcijų X skyriaus ketvirtajame skirsnyje, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų) išlaidų;

64.3. individuali fiksuotoji norma – netiesioginėms projekto išlaidoms ir (ar) daliai tiesioginių projekto išlaidų apmokėti, nustatoma individualiai kiekvienam projektui, vadovaujantis jo biudžetu; ši norma gali būti taikoma tik tuomet, kai projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma (įskaitant netiesiogines išlaidas) neviršija 100 000 Eur;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

64.4. kita fiksuotoji norma – netiesioginėms ir (ar) daliai tiesioginių projekto išlaidų apmokėti, kai fiksuotoji norma nustatoma vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais arba Lietuvos Respublikos ar ES teisės aktuose ar kituose dokumentuose galiojančia schema.

65. Galimybė taikyti konkrečią fiksuotąją normą ir išlaidų rūšys, kurioms taikoma fiksuotoji norma (-os), nustatomos PFSA. PFSA taip pat nustatomi ir fiksuotosios normos dydžiai arba pateikiama nuoroda į juos nustatantį dokumentą, išskyrus Instrukcijų 64.3 papunktyje nurodytą atvejį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

66. Projektui taikoma fiksuotoji norma nustatoma projekto sutartyje ir įgyvendinant projektą negali būti keičiama, išskyrus atvejus, kai projektui skiriamas papildomas finansavimas. Tokiu atveju fiksuotoji norma nustatoma iš naujo ir pagal ją apmokamos projekto išlaidos perskaičiuojamos atsižvelgiant į finansavimą, skirtą per visą projekto sutarties laikotarpį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

Standartinės netiesioginių išlaidų fiksuotosios normos taikymas

67. Išlaidų, kurios priskiriamos netiesioginėms ir kurios, jei yra tinkamos finansuoti, turi būti apmokamos taikant fiksuotąją normą, sąrašas nurodytas PAFT 299 punkte ir Instrukcijų IX skyriaus 1 lentelėje. Šis sąrašas nėra baigtinis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

68. Netiesioginėms išlaidoms taikomos standartinės fiksuotosios normos (jei taikomos standartinės fiksuotosios normos) yra nurodytos Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos apraše (PAFT 5 priedas) ir projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatomos atsižvelgiant į projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą bei projekto veiklų rangos išlaidų dalį. Supaprastintai apmokamos išlaidos nelaikomos projekto veiklų rangos išlaidomis.

Pareiškėjas, žinodamas tiesioginių projekto išlaidų sumą ir preliminarą veiklų rangos išlaidų dalį, apskaičiuoja preliminarą projektui taikytiną netiesioginių išlaidų fiksuotąją normą.

1 pavyzdys:

Pareiškėjas apskaičiavo, kad projekto, skirto investicijoms į naujo statinio statybą ir (ar) statinio paprastąjį remontą, tiesioginių išlaidų suma – 144 810,01 Eur, iš jų rangos būdu vykdomų projekto veiklų išlaidų dalis – 72 405,01 Eur (50 proc. tiesioginių projekto išlaidų). Vadovaudamasis Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos aprašo (PAFT 5 priedas) 5 punktu, pareiškėjas netiesioginėms išlaidoms preliminarai pritaikė 11,35 proc. netiesioginių išlaidų fiksuotąją normą. Tokiu atveju apskaičiuota visa projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma (įskaitant pagal fiksuotąją normą apmokamas netiesiogines išlaidas) bus 161 245,95 Eur ($144\,810,01 + 16\,435,94 = 161\,245,95$), o projekto veiklų rangos išlaidų dalis – 44,9 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, t. y. projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma patenka į intervalą, kai projekto netiesioginėms išlaidoms taikoma 11,35 proc. fiksuotoji norma.

2 pavyzdys:

Projekto, skirto investicijoms į naujo statinio statybą ir (ar) statinio paprastąjį remontą, tiesioginių išlaidų suma – 165 083,41 Eur, o veiklų rangos išlaidų dalis yra 82 541,71 Eur (50 proc. tiesioginių išlaidų). Pritaikius 11,35 proc. netiesioginių išlaidų fiksuotąją normą, visos tinkamos finansuoti projekto išlaidos (kartu su netiesioginėmis) – 183 820,38 Eur ($165\,083,41 + 18\,736,97 = 183\,820,38$) (veiklų rangos išlaidos – 44,9 proc. šios sumos), t. y. bendra projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma viršija 175 000,99 Eur ir patenka į kitą vertės intervalą, kai projekto netiesioginėms išlaidoms taikoma tik 8,31 proc. fiksuotoji norma. Pritaikius 8,31 proc. fiksuotąją normą, projekto netiesioginių išlaidų suma bus 13 718,43 Eur, o bendra projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma – 178 801,84 Eur ($165\,083,41 + 13\,718,43 = 178\,801,84$) (Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos aprašo (PAFT 5 priedas) 5 punktas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

Projekto veiklų rangos išlaidų vertinimas nustatant fiksuotąją normą

69. Projekto veiklų rangos išlaidos vertinamos pagal smulkiausią biudžeto vienetą (atsižvelgiant į atvejį, gali būti vertinama pagal pirmo arba antro lygio veiklos rodiklius). Tais atvejais, kai veiklos rodiklis be pirkimų apima ir kitas išlaidas (pvz., dirbančiųjų darbo užmokesčio ar kt.), pirkimų dalis vertinama atskirai nuo kitų išlaidų, t. y. vertinama, ar pagal tą veiklos rodiklį numatytą iš išorės tiekėjų pirkti veiklą (pvz., mokymų ar renginių organizavimą, metodikų rengimą) visiškai įgyvendina ne pats projekto vykdytojas, o paslaugų teikėjai, prekių tiekėjai ar rangovai. Jei

pirkdamas paslaugas projekto vykdytojas atlieka kontrolės, priežiūros funkcijas (3–5 pavyzdžiai), tokiu atveju paslaugų pirkimo išlaidos laikomos veiklos ranga.

1 pavyzdys:

Projekto veiklų rangos išlaidomis nelaikomos mokymų ar renginio organizavimo išlaidos, kai už mokymų ar renginio organizavimą (dalyvių kvietimą, registravimą, programos rengimą, atskirų pirkimų (reikalingų patalpų nuomos, dalyvių maitinimo ir pan.) vykdymą ir kitas organizacines veiklas) yra atsakingas pats projekto vykdytojas ar projekto partneris, t. y. dėl viso mokymų ar renginio organizavimo nėra sudaroma sutartis su paslaugos teikėju, nėra perkamas mokymų ar renginio organizavimo paslaugų paketas.

2 pavyzdys:

Veiklos rodiklį sudaro mokymų ar renginio organizavimo išlaidos. Šios išlaidos būtų nepriskiriamos projekto veiklų rangos išlaidoms, kai už mokymų ar renginio organizavimą (dalyvių kvietimą, registravimą, programos rengimą, atskirų pirkimų (reikalingų patalpų nuomos, dalyvių maitinimo ir pan.) vykdymą ir kitas organizacines veiklas) yra atsakingas pats projekto vykdytojas ar projekto partneris, t. y. dėl mokymų ar renginio organizavimo nėra sudaroma sutartis su paslaugos teikėju, nėra perkamas mokymų ar renginio organizavimo paslaugų paketas.

3 pavyzdys:

Veiklos rodiklį sudaro mokymų ar renginio organizavimo paslaugų įsigijimo išlaidos. Projekto vykdytojas perka visą mokymų ar renginio organizavimo paslaugų paketą, tačiau pats kviečia ir registruoja dalyvius. Tokiu atveju perkamų mokymų ar renginio organizavimo paslaugų išlaidos laikomos veiklų ranga, nes tikslinės grupės dalyvavimo užtikrinimas yra projekto vykdytojo, o ne tiekėjo atsakomybė, neatsižvelgiant į tai, ar paslauga perkama vienu paketu, ar ne.

4 pavyzdys:

Projekto vykdytojas perka informacinės sistemos diegimo paslaugas, o projekto vykdytojo darbuotojai atlieka testavimo, kontrolės, diegimo darbų priežiūros funkcijas, už kurias numatytos darbo užmokesčio išlaidoms skirtos lėšos. Tokiu atveju informacinės sistemos pirkimo išlaidos vertinamos neįtraukiant darbo užmokesčio išlaidų ir yra priskiriamos veiklų rangai.

5 pavyzdys:

Projekto vykdytojas perka tyrimo atlikimo paslaugą iš tiekėjo, o projekto vykdytojo darbuotojai atlieka tyrimo aprobavimo funkcijas, už kurias numatytos darbo užmokesčio išlaidoms skirtos lėšos. Tokiu atveju tyrimo atlikimo paslaugų išlaidos vertinamos neįtraukiant darbo užmokesčio išlaidų ir yra priskiriamos veiklų rangai.

70. Įrangos, įrenginių ir kito turto atveju (2 biudžeto kategorija) visos išlaidos yra priskiriamos veiklų rangai, nes su šio turto įsigijimu susijusios išlaidos (darbo užmokestis montuotojui, komandiruočių ir kt.) yra įskaičiuojamos į turto savikainą.

71. Vadovaujantis PAFT 5 priedo 7 punkto nuostatomis, išlaidų priskyrimas veiklų rangai pakartotinai įvertinamas galutinio mokėjimo prašymo tikrinimo metu. Atliekamas smulkiausio veiklos rodiklio pakartotinis įvertinimas. Jei po pakartotinio įvertinimo paaiškėja, kad dalis netiesioginių išlaidų turi būti gražintos dėl priskirtos didesnės fiksuotosios normos, turi būti įvertinama, ar projekto vykdymo metu pirkimai vykdyti taip, kaip buvo numatyta paraiškoje.

72. Išlaidos, apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius ir (arba) fiksuotąsias sumas, nėra veiklų rangos išlaidos.

73. Įgaliotoji institucija projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu pareiškėjo apskaičiuotą ir paraiškoje nurodytą preliminarį fiksuotąją normą gali koreguoti, atsižvelgdama į tinkamomis finansuoti pripažintų išlaidų sumą ir projekto veiklų rangos išlaidų dalį.

74. Projekto sutartyje nustatytos standartinės netiesioginių išlaidų fiksuotosios normos dydį įgaliotoji institucija dar kartą įvertina tikrindama galutinį mokėjimo prašymą. Nustačius, kad fiksuotoji norma turėjo būti mažesnė ir todėl projekto vykdytojai buvo išmokėta didesnė, nei priklauso, netiesioginių projekto išlaidų suma, išmokėtų lėšų perviršis yra susigrąžinamas. Nustačius, kad dėl sutaupytų projekto išlaidų ar sumažėjusios projekto veiklų rangos išlaidų dalies fiksuotoji norma galėtų būti didesnė, fiksuotoji norma nėra keičiama.

Pavyzdys:

Jeigu tikrinant galutinį mokėjimo prašymą paaiškėja, kad projekto veiklų rangos išlaidos sudarė didesnę, negu planuota, dalį ir dėl to projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma pateko į kitą vertės intervalą, kuriam esant projekto netiesioginėms išlaidoms taikoma mažesnė fiksuotoji norma, įgaliotoji institucija, vadovaudamasi PAFT, vienašališkai pakeičia projekto sutartį, nustatydama mažesnę standartinę fiksuotąją normą, ir projekto vykdytojui išmoka tik likusią netiesioginių išlaidų sumą arba, jeigu buvo išmokėta daugiau, permoką siūlo sugrąžinti.

IX SKYRIUS PROJEKTO BIUDŽETO FORMOS PILDYMAS

75. Tinkamos finansuoti projekto išlaidos nurodomos projekto paraiškos punkto „Projekto biudžetas“ lentelėje.

76. Tinkamos finansuoti projekto išlaidos priskiriamos nustatytoms biudžeto išlaidų kategorijoms. Kiekvienam projekto veiklos rodikliui pasiekti reikalingos išlaidos priskiriamos vienai pasirinktai biudžeto išlaidų kategorijai, išskyrus išlaidas, priskirtinas 4 ir 5 kategorijoms. Kiekvienas projekto biudžete numatytas (t. y. pirmo lygio) veiklos rodiklis gali būti detalizuojamas neribotu skaičiumi eilučių (t. y. antro lygio veiklos rodiklių). Pirmo lygio veiklos rodiklio vienetų skaičius nėra lygus antro lygio veiklos rodiklių vienetų sumai. Prie kiekvieno projekto biudžete numatyto veiklos rodiklio lentelės „Projekto biudžetas“ stulpelyje „Išlaidų pagrindimas“ rekomenduojama kiekvieną projekto tinkamų finansuoti išlaidų tipą nurodyti atskiroje eilutėje.

1 pavyzdys:

Planuojamas pasiekti projekto veiklos rodiklis – pastatytas pastatas (pagal projekto paraiškos 6 punkto „Projekto loginis pagrindimas“ lentelę, veiklos rodiklis Nr. 1.1.1) ir įrengtas prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo centras (pagal projekto paraiškos 6 punkto „Projekto loginis pagrindimas“ lentelę, veiklos rodiklis Nr. 1.1.2). Parengtas pastato techninis projektas. Veiklos rodikliui Nr. 1.1.1 pasiekti reikalingos išlaidos, vadovaujantis Instrukcijų 1 lentele „Projekto biudžeto išlaidų kategorijų aprašymas“, priskiriamos 1 biudžeto išlaidų kategorijai „Statyba, remontas ir kiti darbai“. Šio veiklos rodiklio išlaidoms detalizuoti gali būti kuriamos papildomos eilutės:

<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio Nr.</i>	<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio pavadinimas</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt.</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt. skaičius</i>	<i>Tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurai</i>	<i>Išlaidų pagrindimas*</i>
1.	Statyba, remontas ir kiti darbai			426 321	
1.1.1.	Pastatytas pastatas	Vnt.	1	426 321	
1.1.1.1.	Projektavimas, projekto ekspertizė ir statinio projekto vykdymo priežiūra	Vnt.	1	28 962	Paslaugos. 2015 m. sausio 24 d. UAB „Imonė“ projektavimo paslaugų sutartis Nr. 13-265 (pridedama). Statinio projekto vykdymo priežiūra būtina, nes pastatas priskiriamas ypatingų statinių kategorijai. 2015 m. sausio 4 d. UAB „Ekspertizė“ ekspertizės paslaugų sutartis Nr. I-45 (pridedama).
1.1.1.2.	Statybos rangos darbai	Vnt.	1	393 304	Darbai. Įgyvendinant projektą, planuojama pastatyti 478,10 m ² patalpas pagal pridedamą techninį projektą. Darbų kaina

<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio Nr.</i>	<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio pavadinimas</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt.</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt. skaičius</i>	<i>Tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurai</i>	<i>Išlaidų pagrindimas*</i>
					<i>grindžiama techninio projekto skaičiuojamąja kaina.</i>
1.1.1.3.	<i>Techninė priežiūra</i>	Vnt.	1	4 055	<i>Paslaugos. Bus perkamos techninės priežiūros vykdymo paslaugos. Suma nustatyta pagal UAB „Sistela“ bendruosius normatyvus.</i>
2.	<i>Įranga, įrenginiai ir kitas turtas</i>			13 160	
1.1.2.	<i>Įrengtas prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo centras</i>	Vnt.	1	13 160	
1.1.2.1.	<i>Virtuvės įranga</i>	Vnt.	1	1 500	<i>Prekės ir su jomis susijusios paslaugos. Numatoma įsigyti šaldytuvų (vieneto kaina 200 Eur; 5 vnt.), mikrobangų krosnelių (vieneto kaina 100 Eur; 5 vnt.). Pateikiami 3 komerciniai pasiūlymai. Pasirinktas mažiausios kainos pasiūlymas.</i>
1.1.2.2.	<i>Baldų komplektas</i>	Vnt.	1	11 660	<i>Prekės ir su jomis susijusios paslaugos. Numatoma įsigyti kampinių sofų (vieneto kaina 900 Eur; 2 vnt.), stalų (vieneto kaina 290 Eur; 4 vnt.), knygų spintų (vieneto kaina 290 Eur; 8 vnt.), lentynų priemonėms sudėti (vieneto kaina 145 Eur; 10 vnt.), ovalių stalų (vieneto kaina 580 Eur; 5 vnt.), fotelių (vieneto kaina 290 Eur; 7 vnt.). Pateikiami 3 komerciniai pasiūlymai. Pasirinktas mažiausios kainos pasiūlymas.</i>

* Išlaidoms pagrįsti gali būti pateikiami ir kiti dokumentai, nei nurodyta pavyzdyje.

2 pavyzdys:

Įgyvendinant iš PMIF lėšų prašomą finansuoti projektą, planuojama vykdyti veiklą Nr. 1.1 „Specialistų mokymai“, kurios planuojami pasiekti rodikliai – specialistų įvairovės valdymo mokymai (pagal projekto paraiškos 6 punkto „Projekto loginis pagrindimas“ lentelę, veiklos rodiklis Nr. 1.1.1), prieglobsčio suteikimo mokymai (veiklos rodiklis Nr. 1.1.2), specialistų mokymams reikalinga įranga (veiklos rodiklis Nr. 1.1.3), 20 specialistų stažuotė Vokietijoje (veiklos rodiklis Nr. 1.1.4). Be to, planuojama veikla Nr. 2.1 „Konsultacijų teikimas trečiųjų šalių piliečiams“, kurios planuojami pasiekti veiklos rodikliai – socialinės konsultacijos (veiklos rodiklis Nr. 2.1.1), teisinės konsultacijos (veiklos rodiklis Nr. 2.1.2). Šiems veiklos rodikliams pasiekti reikalingos išlaidos, vadovaujantis Instrukcijų 1 lentele „Projekto biudžeto išlaidų kategorijų aprašymas“, priskiriamos 2 ir 3 biudžeto išlaidų kategorijoms „Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“ ir „Projekto vykdymas“:

<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio Nr.</i>	<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio pavadinimas</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt.</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt. skaičius</i>	<i>Tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurai</i>	<i>Išlaidų pagrindimas*</i>
2.	<i>Įranga, įrenginiai ir kitas turtas</i>			3 460	
1.1.3.	<i>Mokymų įranga</i>	<i>Komplektas</i>	1	3 460	<i>Prekės ir su jomis susijusios paslaugos. Specialistų mokymams reikės vieno įrangos komplekto, kurį sudarys 1 interaktyvioji lenta (vnt. kaina 1 660 Eur) ir 1 multimedija (vnt. kaina 1 100 Eur) su nešiojamuoju kompiuteriu (vnt. kaina 700 Eur) (žr. tiekėjų apklausos pažymą Nr. 24).</i>
3.	<i>Projekto vykdymas</i>			76 182	
1.1.1.	<i>Specialistų įvairovės valdymo mokymai</i>	<i>Val.</i>	168	23 428	<i>Paslaugos. Specialistų mokymai vyks 140 asmenų (7 grupės x 20 asmenų = 140 asmenų). Vienos grupės mokymų trukmė 24 val. (arba 3 dienos). Bendra mokymų trukmė 168 val. Lektoriaus 1 val. įkainis 70 Eur, lektoriams bus mokama pagal autorines sutartis. Valandinis įkainis įvertintas remiantis 2014 m. gegužės 19 d. rinkos įkainių analizės išvadomis, kurios skelbiamos ESFA interneto svetainėje (valandinis ekspertų darbo įkainis). Atlygis už darbą lektoriams – 1 lektorius x 24 val. x 7 grupės x 70 Eur/val. = 11 760 Eur. Mokymų dalyvių apgyvendinimui skiriama 8 840 Eur (130 asm. x (2 nakvynės x 34 Eur už nakvynę) = 8 840 Eur). Mokymų dalyvių maitinimui skiriama 2 688 Eur (140 asm. x (3 pietūs x 2,8 Eur + 6 kavos pertraukėlės x 1,8 Eur) = 2 688 Eur) (apgyvendinimo ir maitinimo įkainiai apskaičiuoti remiantis tiekėjų apklausos</i>

<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio Nr.</i>	<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio pavadinimas</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt.</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt. skaičius</i>	<i>Tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurai</i>	<i>Išlaidų pagrindimas*</i>
					išvados, žr. tiekėjų apklausos pažymą Nr. 22). Prekės ir su jomis susijusios paslaugos. Mokymams reikalingoms priemonėms – rašikliams – įsigyti reikia 140 Eur (140 vnt. x 1 Eur = 140 Eur) (paslaugų ir prekių įkainiai apskaičiuoti remiantis tiekėjų apklausos išvados, žr. tiekėjų apklausos pažymą Nr. 18).
1.1.2.	Prieglobsčio suteikimo mokymai	Val.	72	8 892	Paslaugos. Specialistų mokymai vyks 60 asmenų (3 grupės x 20 asm. = 60 asm.). Vienos grupės mokymų trukmė 24 val. (arba 3 dienos). Bendra mokymų trukmė 72 val. Lektoriaus 1 val. įkainis 50 Eur, lektoriams bus mokama pagal autorines sutartis. Valandinis įkainis apskaičiuotas remiantis tiekėjų apklausos išvados (žr. tiekėjų apklausos pažymą Nr. 20). Atlygis už darbą lektoriams – 1 lektorius x 24 val. x 3 grupės x 50 Eur/val. = 3 600 Eur. Mokymų dalyvių apgyvendinimui skiriama 4 080 Eur (60 asm. x (2 nakvynės x 34 Eur už nakvynę) = 4 080 Eur). Mokymų dalyvių maitinimui skiriama 1 152 Eur (60 asm. x (3 pietūs x 2,8 Eur + 6 kavos pertraukėlės x 1,8 Eur) = 1 152 Eur) (apgyvendinimo ir maitinimo įkainiai apskaičiuoti remiantis tiekėjų apklausos išvados, žr. tiekėjų apklausos pažymą Nr. 22). Prekės ir su jomis susijusios paslaugos. Mokymams reikalingoms priemonėms – rašikliams – įsigyti reikia 60 Eur (60 vnt. x 1 Eur = 60 Eur) (paslaugų ir prekių įkainiai apskaičiuoti remiantis

<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio Nr.</i>	<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio pavadinimas</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt.</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt. skaičius</i>	<i>Tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurai</i>	<i>Išlaidų pagrindimas*</i>
					<i>tiekėjų apklausos išvadomis, žr. tiekėjų apklausos pažymą Nr. 18).</i>
1.1.4.	<i>Stazuotė specialistams</i>	<i>Asm.</i>	20	28 962	<i>Projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytas vienos stazuotės fiksuotasis įkainis – 1 448,1 Eur. Stazuotė vyks Vokietijoje.</i>
2.1.1.	<i>Socialinės konsultacijos</i>	<i>Konsultacijų skaičius</i>	1 050	10 400	<i>Darbo užmokestis. Planuojama suteikti 1 050 konsultacijų. Planuojama, kad 1 konsultacija vienam asmeniui vidutiniškai truks 1 val., iš viso reikės 1 050 val. konsultacijų. 1 konsultacijai pasirengti reikės 1 val., konsultacijoms pasirengti iš viso reikės 1 050 val.. Trečiųjų šalių piliečiams konsultuoti įdarbinami 2 socialiniai darbuotojai pagal atskirą darbo sutartį (specialisto darbo užmokestis už etatą – 800 Eur); 1 specialistas – 0,5 etato (20 mėn., 1 680 val.) (iš viso 8 000 Eur) ir 1 specialistas – 0,25 etato (12 mėn., 504 val.) (iš viso 2 400 Eur). Darbo užmokestis neviršija įstaigoje įprastai mokamo darbo užmokesčio socialiniams darbuotojams (žr. pažymą apie atitinkamos pareigybės darbuotojų bendrą darbo užmokesčio įstaigoje vidurkį) ir neviršija Lietuvos statistikos departamento skelbiamų paskutinių metų vidutinių darbo užmokesčio dydžių pagal veiklos rūšis. Į šią sumą taip pat įskaičiuotas apmokėjimas už kasmetines atostogas projekto vykdymo laikotarpiu, darbdavio mokama ligos išmoka už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas ir kiti mokėjimai.</i>

<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio Nr.</i>	<i>Išlaidų kategorijos ir veiklos rodiklio pavadinimas</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt.</i>	<i>Veiklos rodiklio matavimo vnt. skaičius</i>	<i>Tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurai</i>	<i>Išlaidų pagrindimas*</i>
2.1.2.	<i>Teisinės konsultacijos</i>	<i>Konsultacijų skaičius</i>	100	4 500	<i>Paslaugos. Konsultacijoms teikti bus perkama paslauga. Planuojama, kad konsultacija vienam asmeniui vidutiniškai truks 1,5 val. Iš viso planuojama suteikti 100 konsultacijų. Konsultacijos 1 val. įkainis 30 Eur (žr. tiekėjų apklausos pažymą Nr. 24).</i>

* Išlaidoms pagrįsti gali būti pateikiami ir kiti dokumentai, nei nurodyta pavyzdyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

77. Vienai biudžeto išlaidų kategorijai gali būti priskirtos skirtingų tipų išlaidos (išlaidų tipų aprašymas pateikiamas Instrukcijų X skyriuje), reikalingos konkrečiam veiklos rodikliui pasiekti. Projekto biudžeto išlaidų kategorijų aprašymas pateikiamas Instrukcijų 1 lentelėje. Instrukcijų 1 lentelėje nenurodytas tinkamas finansuoti išlaidas pareiškėjas ir (ar) įgaliotoji institucija priskiria pasirinktai biudžeto išlaidų kategorijai savo nuožiūra, atsižvelgdami į išlaidų pobūdį.

Projekto biudžeto išlaidų kategorijos pavadinimas	Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas	Komentaras
1. Statyba, remontas ir kiti darbai	• Statybos, remonto, išankstinių darbų (pvz., sklypo paruošimo), griovimo ir kitų darbų išlaidos ir su šių veiklų vykdymu susijusios darbo užmokesčio bei komandiruočių išlaidos; • projektavimo, kadastrinių ir geodezinių matavimų, statybinių tyrinėjimų, techninės priežiūros ir projekto vykdymo priežiūros, ekspertizių ir kitos susijusios išlaidos, su šių veiklų vykdymu susijusio darbo užmokesčio bei komandiruočių išlaidos; • statybos leidimo dokumentų parengimo išlaidos, sukurto turto draudimo išlaidos, pastato (statinio) inventorizacijos ir teisinės registracijos išlaidos ir pan.	Projekto veiklų rangos išlaidoms priskiriamos tos šios kategorijos išlaidos, kurios patiriamos perkant prekių, paslaugų ar darbų iš išorės prekių tiekėjų, paslaugų teikėjų ar rangovų pagal tas projekto veiklas, kurias visiškai įgyvendina prekių tiekėjai, paslaugų teikėjai ar rangovai.

Projekto biudžeto išlaidų kategorijos pavadinimas	Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas	Komentaras
2. Įranga, įrenginiai ir kitas turtas¹	- Baldų, kompiuterinės technikos, programinės įrangos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo ir finansinės nuomos (lizingo) išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir kitas susijusias išlaidas), taip pat programinės įrangos kūrimo, informacinių sistemų kūrimo ir (ar) modernizavimo išlaidos (įskaitant informacinių sistemų projektavimo, techninės priežiūros ir kitas susijusias išlaidas); su šių veiklų vykdymu susijęs darbo užmokestis bei komandiruočių išlaidos; - tikslinių transporto priemonių pirkimo, nuomos ir finansinės nuomos (lizingo) išlaidos²	Projekto veiklų rangos išlaidoms priskiriamos tos šios kategorijos išlaidos, kurios patiriamos perkant prekių ir paslaugų iš išorės prekių tiekėjų ir paslaugų teikėjų pagal tas projekto veiklas, kurias visiškai įgyvendina prekių tiekėjai, paslaugų teikėjai ar rangovai.
3. Projekto vykdymas	Projekto tiesioginių veiklų, kurių išlaidos nepriskirtos biudžeto 1 ir 2 kategorijoms, vykdymo išlaidos: - projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos; - projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių ar stažuotų išlaidos; - projektui vykdyti reikalingų patalpų nuomos išlaidos; - projekto veiklose dalyvaujančių asmenų komandiruočių, kelionių, dalyvavimo renginiuose ir kitos	Projekto veiklų rangos išlaidoms priskiriamos tos šios kategorijos išlaidos, kurios patiriamos perkant prekių ir paslaugų iš išorės prekių tiekėjų ir paslaugų teikėjų pagal tas projekto veiklas, kurias visiškai įgyvendina prekių tiekėjai, paslaugų teikėjai ar rangovai. Šiai kategorijai negali būti priskiriamos išlaidos, kurios priskiriamos 5 kategorijai (netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos, apmokamos pagal fiksuotąją normą), pvz., darbo užmokestis projektą

¹ Įranga ir įrenginiais laikomas toks kilnojamas materialinis turtas, naudojamas veiklai vykdyti, kaip kilnojami ar stacionarūs daiktai, darbui reikalingi įrankiai, mechanizmai, aparatūra ar prietaisų komplektas, jei tenkinamos visos šios sąlygos: naudojant pagal paskirtį, jo naudojimo laikas, įskaitant priežiūros ir techninės priežiūros laiką, yra ilgesnis nei vieni metai, išskyrus trumpalaikį turtą; naudojamas jis išlaiko savo pradinę formą ir išvaizdą; jį sugadinus, pametus kai kurias dalis ar joms susidėvėjus, jį tikslingiau taisyti nei keisti visiškai nauju; jis nepraranda funkcionalumo (galimybės atlikti funkcijas) net ir sujungtas į kitą sudėtingesnę vienetą.

² Transporto priemonė – bet koks savaeigis mechanizmas ar mechanizmų junginys keleiviams, bagažui ir (arba) kroviniams vežti (Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2 straipsnio 13 dalis). Savaeigis – pats judantis, kurio nereikia traukti (Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, <http://dz.lki.lt>). Tikslinėms transporto priemonėms priskiriamos tokios transporto priemonės, kuriomis siekiama projekto tikslo, uždavinių ir rezultato.

Projekto biudžeto išlaidų kategorijos pavadinimas	Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas	Komentaras
	panašios išlaidos; • tarptautinio partnerio, svečio iš užsienio kelionių ir apgyvendinimo išlaidos; • PFSA nustatytos išmokos; • galimybių studijos, tyrimų, studijų, metodikų rengimo, mokymų ir renginių organizavimo ir vykdymo, leidybos ir kitos panašios išlaidos; • mokymo ir ugdymo priemonių bei kito trumpalaikio turto, išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamus baldus, įrangą ir įrenginius³, pirkimo ir nuomos išlaidos, baldų, įrangos ir įrenginių nuomos išlaidos; • projekto vykdytoji ar projekto partneriui priklausančio ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos (jei projekto vykdytojas ir (arba) projekto partneris yra biudžetinė įstaiga, šios išlaidos yra netinkamos finansuoti, išskyrus PFSA nustatytus atvejus); • projekto veikloms vykdyti (įskaitant veiklose dalyvaujančių asmenų apgyvendinimą) reikalingų transporto priemonių, patalpų eksploatavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) išlaidos; • išlaidos tikslinės grupės asmenims, kai pagalbos teikimo tikslais atliekami pirkimai tikslinės grupės naudai arba grąžinamos tikslinės grupės asmenų patirtos išlaidos (parama maisto produktais, higienos priemonėmis, drabužiais, mokyklinėmis prekėmis, kitomis prekėmis ar paslaugomis, nurodytomis PFSA (pvz.: transporto priemonėmis, įrankiais, įranga, baldais, kompiuterine technika, programine įranga,	administruojantiems asmenims. Jeigu tas pats darbuotojas vykdo ir tiesiogines, ir administracines projekto veiklas, šiai biudžeto išlaidų kategorijai priskiriama tik tinkamų finansuoti išlaidų, planuojamų patirti vykdant tiesiogines projekto veiklas, suma. Jei tokia galimybė numatyta PFSA

³ Įrangos, įrenginių, baldų detalės ir priedai (trumpalaikis turtas), kurie naudojami išlaiko savo pradinę formą ir išvaizdą, gali būti priskiriami 2 biudžeto išlaidų kategorijai arba, jei iš projekto lėšų neperkama įrangos, įrenginių ir baldų, gali būti priskiriami 3 biudžeto išlaidų kategorijai.

Projekto biudžeto išlaidų kategorijos pavadinimas	Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas	Komentaras
	ūkiniais gyvūnais, augalais), ir kt.); • kitos projekto veikloms vykdyti būtinos išlaidos, išskyrus alkoholio, tabako ir loterijos bilietų įsigijimo išlaidas.	
4. Informavimas apie projektą	Informavimo apie projektą išlaidos: • privalomų informavimo apie projektą veiklų išlaidos; • kitų informavimo apie projektą veiklų išlaidos, su projekto pristatymu susijusios reprezentacinės išlaidos (išskyrus alkoholio ir tabako įsigijimo išlaidas) ir kitos panašios išlaidos, jei jos numatytos PFSA; • projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams asmenims pagal paslaugų, autorines ar kitas sutartis išlaidos, susijusios su informavimo apie projektą veiklų vykdymu; • projektą vykdančių asmenų ir projekto veiklose dalyvaujančių asmenų komandiruočių, kelionių, dalyvavimo renginiuose ir kitos panašios išlaidos, susijusios su informavimo apie projektą veiklų vykdymu.	Projekto veiklų rangos išlaidoms priskiriamos tos šios kategorijos išlaidos, kurios patiriamos perkant prekių ir paslaugų iš išorės prekių tiekėjų ir paslaugų teikėjų pagal tas projekto veiklas, kurias visiškai įgyvendina prekių tiekėjai, paslaugų teikėjai ar rangovai. Jei privalomo informavimo apie projektą priemonės perkamos kartu su kitais darbais, paslaugomis ar prekėmis (pvz., jei perkant statybos darbus kartu perkamas ir informacinių stendų įrengimas), tokios išlaidos gali būti priskirtos ir kitoms biudžeto išlaidų kategorijoms.
5. Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją normą	1. Netiesioginėms išlaidoms priskiriamos: • projektą administruojančių asmenų darbo užmokesčio už laiką, dirbtą administruojant projektą, išlaidos; • projektą administruojančių asmenų mokymo projekto administravimo klausimais išlaidos; • su projekto administravimo reikmėmis susijusių prekių įsigijimo išlaidos; • su projekto administravimo reikmėmis susijusių patalpų nuomos išlaidos; • įrangos, transporto priemonių	Žr. Instrukcijų VIII skyriaus trečiąją skirsnį

Projekto biudžeto išlaidų kategorijos pavadinimas	Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas	Komentaras
	nuomos išlaidos, jei jos susijusios su projekto administravimu; • projekto administravimo paslaugų, teisinių ir kitų konsultacijų išlaidos; • projekto administravimo reikmėms būtinų komunalinių ir ryšio paslaugų išlaidos, įsigyto ir (arba) nuomojamo turto eksploataavimo išlaidos; • kitos su projekto administravimu susijusios išlaidos; • projekto lėšų panaudojimo patikrinimo ataskaitos ir (arba) išvadų dėl skirtų lėšų panaudojimo parengimo paslaugų (audito) įsigijimo išlaidos, jeigu tai nustatyta PFSA; • finansinių paslaugų pirkimo išlaidos (projektui vykdyti išmokamo avanso draudimo arba laidavimo išlaidos, kredito įstaigos mokesčiai ir kitos finansinių paslaugų pirkimo išlaidos); • turto draudimo išlaidos. 2. Jei netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti taikoma fiksuotoji norma, 1 punkte nurodytos išlaidos negali būti įtraukiamos į tiesiogines projekto išlaidas.	

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-179](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07653

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

X SKYRIUS PROJEKTO TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ TIPAI

PIRMASIS SKIRSNIS DARBAI

78. Darbai yra tam tikrų statybos ar paprastojo remonto darbų kaip visumos rezultatas, kuris gali savarankiškai atlikti ekonominę ar techninę funkciją. Darbų pirkimu laikomas pirkimas, kurio dalykas yra atlikti arba kartu suprojektuoti ir atlikti darbus, susijusius su viena iš nustatytų veiklos rūšių, arba bet kokiomis priemonėmis atlikti darbus, atitinkančius projekto vykdytojo ar

projekto partnerio nustatytus reikalavimus. Darbams priskiriamos šios pagrindinės veiklos rūšys (sąrašas nebaigtinis):

- 78.1. naujo statinio statybos darbai;
- 78.2. esamo statinio paprastojo remonto darbai;
- 78.3. griovimo darbai;
- 78.4. pastatų įrengimo darbai.

79. Detalus darbams priskiriamų veiklos rūšių sąrašas pateikiamas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 1 priedėlyje. Darbų pirkimo išlaidos yra laikomos tinkamomis finansuoti iš PMIF, jeigu tenkinami kiti išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai. Nustatant planuojamų patirti darbų išlaidų apimtį ir pagrindžiant išlaidų tinkamumą finansuoti, svarbu įvertinti numatytų darbų apimtį ir kainas.

80. Planuojamų patirti darbų pirkimo išlaidų tinkamumui finansuoti pagrįsti rekomenduojami šie dokumentai:

80.1. statybos ir kitų darbų, dėl kurių būtina rengti techninį projektą, išlaidoms pagrįsti: techninis projektas ir jo ekspertizės išvada ar pagrindinės jo dalys bei poveikio aplinkai vertinimo ataskaita (jei reikalaujama pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus). Jei šie dokumentai paraiškos pateikimo metu nėra parengti, turi būti pateiktas investicijų projektas (jeigu rengiamas), pagrindinės techninės specifikacijos, brėžiniai ir darbų apimtys žiniaraščiai (jeigu yra), kuriuose nurodyta orientacinė (indeksuota sąmatinė) kaina;

80.2. paprastojo remonto ir kitų darbų, dėl kurių nėra būtina rengti techninio projekto, išlaidoms pagrįsti: numatomų remontuoti patalpų brėžiniai iš inventorinės bylos ir preliminarūs darbų apimtys žiniaraščiai, kuriuose nurodytos orientacinės darbų kainos, atitinkančios rinkos kainas, arba dokumentai, kuriuose nustatyta orientacinė patalpų paprastojo remonto kvadratinio metro kaina bei preliminarūs rangovų komerciniai pasiūlymai ir (arba) kainų apklausos suvestinė.

81. Jeigu teikiant paraišką darbų pirkimas yra įvykdytas, turi būti pateikta sutartis su rangovu ir (ar) kiti dokumentai, kuriuose nurodytas darbų objektas, apimtis ir kaina. Jei vykdomas projektų konkursas, pirkimo tinkamumo vertinimas vertinant paraišką neatliekamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

82. Vertinant patirtų darbų išlaidų tinkamumą finansuoti svarbu įsitikinti, kad darbai buvo įvykdyti, buvo atlikti turint reikalingus leidimus (pvz., statybos leidimą, kai taikoma), o darbų kokybės priežiūra buvo užtikrinta Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

ANTRASIS SKIRSNIS

PREKĖS IR SUSIJUSIOS PASLAUGOS

83. Prekėmis laikomos priemonės, įranga, įrenginiai, kitas kilnojamasis ilgalaikis ir trumpalaikis, materialusis ir nematerialusis, biologinis turtas (ūkiniai gyvūnai, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje, ir augalai). Prekių pirkimu laikomas pirkimas, kurio dalykas yra prekių pirkimas, nuoma, finansinė nuoma (lizingas), pirkimas išsimokėtinai, numatant jas įsigyti ar to nenumatant, taip pat perkamų prekių pristatymo, montavimo, diegimo ir kitos jų parengimo naudoti paslaugos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-179](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07653

84. Jeigu prekės perkamos užsienyje, prekių pirkimo išlaidoms gali būti priskiriamos išlaidos muitams, akcizams ir kitiems negražinamiems mokesčiams, susijusiems su prekių vežimu į paskirties šalį, taip pat transportavimo, sumontavimo, patikrinimo, instaliavimo ir kitos tiesioginės išlaidos, susijusios su turto įsigijimu.

85. Prekių pirkimo išlaidos yra laikomos tinkamomis finansuoti, jeigu tenkinami kiti išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai.

86. Projektų vykdytojų ar projektų partnerių patirtos kompensacinio atlyginimo, sumokamo Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme nustatyta tvarka už pirmą kartą Lietuvos Respublikoje parduodamus civilinėje apyvartoje esančius, pagaminti Lietuvos Respublikoje ar į jos teritoriją įvežtus atgaminti skirtus įrenginius ir tuščias analogines ir skaitmenines garso ir audiovizualines laikmenas (išorinius ir vidinius diskus, USB atmintines, atminties korteles, kompiuterius, kopijavimo aparatus, CD ar DVD leistus, mobiliuosius telefonus ir kt.), išlaidos yra tinkamos finansuoti tik tuo atveju, jeigu projekto vykdytojas nesusigražina kompensacinio atlyginimo.

87. Nustatant planuojamų patirti prekių pirkimo išlaidų apimtį ir pagrindžiant išlaidų tinkamumą finansuoti, svarbu įvertinti numatytų įsigyti prekių poreikį ir rinkos kainas, todėl rekomenduojama išsamiai pagrįsti prekių poreikį, kiekį ir kainas projekto biudžeto išlaidų pagrindimo dalyje ir (ar) pateikti preliminarūs tiekėjų komercinius pasiūlymus (pateiktus pagal detalias numatomų įsigyti prekių technines specifikacijas) ir (ar) kainų apklausos suvestinę ar viešuosiuose informacijos šaltiniuose skelbiamą informaciją arba projekto vykdytojo anksčiau vykdytų projektų duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

88. Jeigu teikiant paraišką prekių pirkimas yra įvykdytas, turi būti pateikta sutartis su tiekėju ir kiti dokumentai, kuriuose nurodyti įsigytų prekių pavadinimai, kiekiai, vienetų kainos ir bendra kaina. Jei vykdomas projektų konkursas, pirkimo tinkamumo vertinimas vertinant paraišką neatliekamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

89. Projekto paraiškoje ar prieduose negalima nurodyti konkrečių planuojamų įsigyti prekių modelio ar gamintojo, išskyrus PMIF programoje nurodytus atvejus. Rekomenduojama apsiriboti svarbiausių kainai įvertinti reikalingų techninių parametrų ir gaminio paskirties aprašymu. Jei numatoma įsigyti įvairių prekių, biudžete jos turėtų būti grupuojamos į vienu rūšių grupes (pvz., baldai, kompiuterinė technika, programinė įranga ir pan.).

90. Finansinės nuomos (lizingo) įmokos laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu atitinka kitus finansavimo reikalavimus. Pageidaujamas turtą įsigyti finansinės nuomos (lizingo) būdu, projekto vykdytojas (arba projekto partneris) biudžeto išlaidų pagrindimo stulpelyje turi pagrįsti, kodėl finansinė nuoma (lizingas) yra ekonomiškiausias būdas pasinaudoti turtu.

91. Finansinės nuomos (lizingo) įmokos įsigyjamo daikto vertei, nurodytai finansinės nuomos (lizingo) sutartyje, dengti atitinka finansavimo reikalavimus, jei finansinės nuomos (lizingo) sutartyse numatyta didžiausia suma, atitinkanti finansavimo reikalavimus, neviršija išnuomoto turto rinkos vertės finansinės nuomos (lizingo) sutarties sudarymo momentu. Kitos su finansinės nuomos (lizingo) sutartimi susijusios išlaidos (kompensuoti mokesčiai, neapibrėžti nuompinigiai, kitos papildomos išlaidos, išskyrus draudimo išlaidas) nėra tinkamos finansuoti.

92. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 3 punktu, asignavimų valdytojai, biudžetinės įstaigos ir organizacijos, išskyrus savivaldybes, neturi teisės skolintis, todėl negali patirti finansinės nuomos (lizingo) išlaidų.

93. Nuomos įmokos laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu atitinka kitus finansavimo reikalavimus. Pageidaujamas turtą nuomotis, projekto vykdytojas (arba projekto partneris) biudžeto išlaidų pagrindimo stulpelyje turi pagrįsti, kodėl nuoma yra ekonomiškiausias būdas pasinaudoti turtu.

94. Nuomos įmokos yra tinkamos finansuoti proporcingai projekto veiklos, kurios metu naudojamas nuomojamas turtas, laikotarpiui. Veiklos laikotarpis nustatomas vadovaujantis paraiškoje pateiktu projekto veiklų įgyvendinimo grafiku arba projekto sutartyje nustatyta projekto veiklos pradžios ir pabaigos data.

95. Materialiojo turto, kuriam įsigyti ar sukurti skirta PMIF parama, draudimo išlaidos yra tinkamos finansuoti tik projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir tik tuo atveju, jeigu jos susijusios su PAFT, PFSA arba įgaliotosios institucijos nustatytų reikalavimų įgyvendinimu. Turto draudimo išlaidos priskiriamos netiesioginėms projekto išlaidoms.

96. Projekto veikloms vykdyti reikalingų transporto priemonių eksploatavimo išlaidos (išlaidos degalams) ir patalpų eksploatavimo išlaidos (komunalinių paslaugų, šildymo, patalpų tvarkymo ir pan. išlaidos) yra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu atitinka kitus finansavimo reikalavimus.

97. Nuomojamo turto eksploatavimo išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti tik tuo atveju, jeigu nėra įtrauktos į nuomos kainą.

TREČIASIS SKIRSNIS PASLAUGOS

98. Paslaugomis laikomos veiklos rūšys, nurodytos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 2 priedėlyje. Paslaugų pirkimu laikomas pirkimas, kurio dalykas yra šio priedėlio paslaugų sąrašė išvardytos paslaugos, taip pat pirkimas, kurio dalykas yra prekės ir šiame priedėlyje išvardytos paslaugos, jeigu paslaugų kaina viršija prekių kainą, ar pirkimas, kurio dalykas yra šiame priedėlyje išvardytos paslaugos ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 1 priedėlyje išvardyti darbai, jeigu šie darbai tik papildo perkamas paslaugas.

99. Paslaugų pirkimo išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti, jeigu atitinka kitus išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimus. Paslaugos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, gali būti perkamos iš Lietuvos Respublikoje ar užsienyje registruotų paslaugų teikėjų – fizinių arba juridinių asmenų, sudarant paslaugų, autorines, rangos ar kitas sutartis. Autorinės sutartys gali būti sudaromos tik tada, jei pagal jas atliekamas darbas yra autorių teisių objektas, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 4 straipsnyje. Projekto veiklas vykdančių fizinių asmenų, dirbančių pagal autorines ar paslaugų sutartis, įskaitant mažųjų bendrijų vadovus, mažosiose bendrijose dirbančius pagal paslaugų (civilines) sutartis vadovaujantis Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymo 7 straipsnio 4 dalimi, išlaidos priskiriamos projekto vykdymo išlaidoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

100. Nustatant planuojamų patirti paslaugų pirkimo išlaidų apimtį ir pagrindžiant išlaidų tinkamumą finansuoti, svarbu įvertinti numatytų įsigyti paslaugų poreikį ir rinkos kainas, todėl rekomenduojama išsamiai pagrįsti paslaugų poreikį, apimtį ir kainas projekto biudžeto išlaidų pagrindimo stulpelyje ir (ar) pateikti preliminarinius paslaugų teikėjų komercinius pasiūlymus (pateiktus pagal detalias numatomų įsigyti paslaugų technines specifikacijas) ar kainų apklausos suvestinę arba vadovautis įgaliotosios institucijos skelbiamomis rinkos kainų apžvalgomis (jeigu taikoma) ar viešuosiuose informacijos šaltiniuose (pvz., interneto svetainėse) skelbiama informacija arba istoriniais projekto vykdytojo ankstesnių projektų duomenimis.

101. Jeigu teikiant paraišką paslaugų pirkimas yra įvykdytas, turi būti pateikta sutartis su paslaugų teikėju ir kiti dokumentai, kuriuose nurodytas įsigytos paslaugos pavadinimas, pobūdis ir kaina. Jei vykdomas projektų konkursas, pirkimo tinkamumo vertinimas vertinant paraišką neatliekamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

102. Projekto vykdytojas ar projekto partneris turi numatyti paslaugų kokybės užtikrinimo priemones.

103. Įgaliotoji institucija, turėdama įtarimų dėl paslaugų rezultatų kokybės, gali patikrinti paslaugų rezultatų, kurių išlaidas prašoma apmokėti, kokybę. Prireikus gali būti pasitelkiami atitinkamos srities ekspertai.

104. Projekto lėšų panaudojimo patikrinimo paslaugų, finansų įstaigų ar draudimo įmonių suteiktų garantijų arba laidavimo ar laidavimo draudimo paslaugų išlaidos, kredito įstaigos mokesčiai už sąskaitos atidarymą ir tvarkymą yra tinkamos finansuoti tik tuo atveju, jeigu jos susijusios su PAFT, PFSA arba įgaliotosios institucijos nustatytų reikalavimų įgyvendinimu.

105. Jeigu nustatyta PFSA, projekto lėšų panaudojimo patikrinimo faktinių pastebėjimų ataskaitos ir (ar) išvadų dėl skirtų lėšų panaudojimo parengimo paslaugų (audito) pirkimo išlaidos bei finansinių paslaugų pirkimo išlaidos (avanso draudimo, kredito įstaigos mokesčiai ir kitos finansinių paslaugų pirkimo išlaidos) priskiriamos netiesioginėms projekto išlaidoms.

106. Projekto veiklose dalyvaujančių asmenų mokymų (renginių) išlaidos apmokamos atsižvelgiant į mokymuose (renginiuose) dalyvavusių asmenų skaičių:

106.1. jeigu nuokrypis nuo planuoto dalyvių skaičiaus, nurodyto kaip veiklos rezultatas ar nurodyto projekto biudžeto išlaidų lentelės dalyje „Išlaidų pagrindimas“ ar projekto loginio pagrindimo lentelės dalyje „Projekto veiklos aprašymas“, ar nuo užsiregistravusių asmenų skaičiaus neviršija 15 proc. planuoto dalyvių skaičiaus, projekto vykdytojui ar projekto partneriui kompensuojamos visos mokymų (renginio) išlaidos. Tokiu atveju projekto vykdytojas įgaliotajai institucijai neprivalo teikti rašytinių paaiškinimų dėl nedalyvavusių asmenų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

106.2. jeigu mokymuose (renginyje) nedalyvavo daugiau nei 15 proc. dalyvių nuo planuoto dalyvių skaičiaus, projekto vykdytojas įgaliotajai institucijai privalo pateikti paaiškinimus dėl visų nedalyvavusių asmenų. Įgaliotoji institucija priima sprendimą dėl išlaidų kompensavimo, atsižvelgdama į aplinkybes, veiksmo specifiką ir projekto vykdytojo pateiktą paaiškinimų pagrįstumą. Esant pateisinamoms nedalyvavimo priežastims, gali būti kompensuojama visa mokymų (renginio) išlaidų suma. Jeigu priežastys nepateisinamos, išlaidos kompensuojamos tik už tuos dalyvius, kurie realiai dalyvavo numatytuose mokymuose, išskyrus mokymų (renginio) organizavimo išlaidas, kurios tiesiogiai nepriklauso nuo mokymų (renginio) dalyvių skaičiaus (pvz., salės nuoma, technikos nuoma, lektoriaus atlyginimas ir pan.), jeigu tokios išlaidos išlaidas pagrindžiančiuose ir (ar) jų apmokėjimą įrodančiuose dokumentuose arba projekto vykdytojo pateikiamoje pažymoje yra nurodytos atskira suma. Jeigu mokymų (renginio) organizavimo išlaidos atskira suma nenurodytos, visos su mokymais susijusios išlaidos kompensuojamos proporcingai mokymų (renginio) dalyvių skaičiui.

107. Skaičiuojant procentinę nedalyvavusių asmenų dalį, iki sveikojo skaičiaus apvalinama pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles: jeigu po kablelio skaitmuo yra 5 arba didesnis, apvalinama į didesnio sveikojo skaičiaus pusę (pavyzdžiui, 1,4 reikš 1 asmenį, 1,5 reikš 2 asmenis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

108. Pateisinamomis nedalyvavimo mokymuose (renginiuose) priežastimis yra laikomos tokios priežastys kaip darbuotojo nedarbingumas, atostogos, papildomos poilsio dienos, valstybinių ir visuomeninių pareigų atlikimas, komandiruotės ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktuose (Lietuvos Respublikos darbo kodekse (toliau – Darbo kodeksas), Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, pareigūnų tarnybos santykius reglamentuojančiuose statutuose ir kt.) nustatyti atvejai, taip pat nenugalimos jėgos aplinkybės (kai dėl oro sąlygų ar kitų nenumatytų aplinkybių dalyviai negali patekti į mokymo vietą ar pan.) ar aplinkybės, kurių projekto vykdytojas objektyviai negali valdyti (sumažėję prieglobsčio prašytojų srautai, trečiosios šalies piliečio išsiuntimas iš šalies ir pan.).

109. Jeigu dalyvis mokymuose (renginyje) nedalyvavo dėl pateisinamos priežasties, o projekto vykdytojas mokymus (renginį) vykdo pats, nepirkdamas paslaugų, su mokymu (renginiu) susijusios išlaidos (projektą vykdančių asmenų darbo užmokesčio, mokymo priemonių įsigijimo ir pan.) gali būti pripažįstamos tinkamomis finansuoti.

Pavyzdys:

Projekto sutartyje nustatyta, kad mokymuose dalyvaus 15 asmenų. Mokymų įkainis 1 asmeniui – 8,60 Eur. Bendros mokymų išlaidos – 420 Eur.

1 variantas: išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose nurodyta, kad kitos mokymų organizavimo išlaidos (salės ir įrangos nuoma) sudaro 291 Eur. Mokymuose dalyvavo 10 asmenų (66,6 proc. planuotų dalyvių), kiti asmenys nedalyvavo dėl nepateisinamų priežasčių. Projekto vykdytoji kompensuojamos visos mokymų organizavimo išlaidos – 291 Eur ir proporcingai kompensuojamos išlaidos, susijusios su 10 asmenų mokymais ($10 \times 8,60 = 86$ Eur), iš viso 377 Eur.

2 variantas: išlaidas pagrindžiančiuose ir (ar) apmokėjimą įrodančiuose dokumentuose mokymų organizavimo išlaidų suma atskirai neišskirta. Mokymuose dalyvavo 10 asmenų, kiti asmenys nedalyvavo dėl nepateisinamų priežasčių. Projekto vykdytoji proporcingai kompensuojamos išlaidos, susijusios su 10 asmenų mokymais ($420 / 15) * 10 = 280$ Eur).

110. Jeigu mokymų išlaidos apmokamos supaprastintai, šių išlaidų apmokėjimui taikomos PFSA ir projekto sutarties nuostatos.

KETVIRTASIS SKIRSNIS DARBO UŽMOKESTIS

111. Darbo užmokestis suprantamas taip, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos darbo kodekso 139 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 28 straipsnyje. Darbo užmokesčiui taip pat priskiriamos Instrukcijų 112¹ punkte nurodytos išlaidos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

112. Tinkamos finansuoti projektą vykdančių asmenų darbo užmokesčio išlaidos gali apimti apskaičiuotą darbo užmokestį, išskyrus skatinamąsias išmokas, nustatytas šių Instrukcijų 112² punkte, ir išlaidas su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams (socialinio draudimo, privalomojo sveikatos draudimo įmokas, įmokas į Garantinį fondą, įmokas į Ilgalaikio darbo išmokų fondą, darbo užmokestį už kasmetines atostogas (įskaitant darbo užmokestį už pailgintas atostogas, papildomas atostogas ir kitas lengvatas, nustatytas Darbo kodekso 138 straipsnio 1–4 dalyse, ilgesnes kasmetines atostogas, jei jos nustatytos kolektyvinėje sutartyje vadovaujantis Darbo kodekso 126 straipsnio 4 dalimi, ir kasmetines atostogas, nustatytas Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnyje) vykdyti projekto vykdymo laikotarpiu, darbo užmokestį už papildomas poilsio dienas asmenims, auginantiems du ir daugiau vaikų iki 12 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų, kompensaciją už nepanaudotas kasmetines atostogas (išskyrus atvejus, kai išlaidos apmokamos supaprastintai), darbdavio mokamą ligos išmoką už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

112¹. Tinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidomis taip pat laikomos individualios įmonės savininko, mažosios bendrijos nario ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams iš individualios įmonės, mažosios bendrijos ar ūkinės bendrijos imamos lėšos, kurios deklaruojamos Valstybinei mokesčių inspekcijai kaip su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos (neviršijant Lietuvos statistikos departamento apskaičiuoto vidutinio darbo užmokesčio (ketvirtiniai duomenys), kuris skelbiamas oficialiosios statistikos portale, paskutinę kvietimo teikti paraiškas dieną (jei vykdoma tęstinė projektų atranka, – paraiškos pateikimo dieną) ar kitą projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytą dieną, pvz., projekto sutarties pasirašymo dieną), ir su jomis susijusios socialinio draudimo, privalomojo sveikatos draudimo įmokos). Darbo užmokesčio išlaidoms priskiriamos išlaidos, patirtos vykdant projekto veiklas pagal paslaugų (civilines) sutartis su projektą vykdančių mažųjų bendrijų vadovais.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

112². Netinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidomis laikomos skatinamosios išmokos, kurios, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, neįskaitomos skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį (šis apribojimas netaikomas tais atvejais, kai darbo užmokesčio išlaidos kompensuojamos pagal apibendrintus duomenis apie apskaičiuotą darbo užmokestį, kurie gaunami iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba) duomenų bazės):

112².1. darbuotojams – Darbo kodekso 139 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatytos premijos, darbdavio iniciatyva skiriamos darbuotojui už gerai atliktą darbą ar įmonės, padalinio ar darbuotojų grupės veiklą ir veiklos rezultatus paskatinti;

112².2. valstybės tarnautojams – piniginių išmokos, nustatytos Valstybės tarnybos įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 3 ir 5 punktuose.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

113. Faktinės darbo užmokesčio išlaidos, patirtos dėl projektą vykdančio asmens viršvalandinio darbo, darbo poilsio ir švenčių dienomis Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka, laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu tai nurodyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose ar vidaus tvarkos taisyklėse ir atitinka įprastą projekto vykdytojo ar partnerio darbo užmokesčio mokėjimo praktiką. Instrukcijų 112² punkte nustatytos skatinamosios išmokos, išmokos švenčių, jubiliejų ir kitomis progomis bei kitos panašios išmokos, t. y. nesusijusios su atlikto darbo kiekiu ir kokybe, nelaikomos tinkamomis finansuoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

114. Tinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidomis laikoma tik ta išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu ir yra apskaičiuota bei išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą.

115. Jei projekto vykdytojas ar projekto partneris yra tarptautinė organizacija, darbo užmokesčio išlaidas sudaro apskaičiuotas darbo užmokestis kartu su tarptautinės organizacijos mokamais privalomais mokesčiais.

116. Tinkamomis finansuoti išlaidomis taip pat laikomos išankstinės išmokos už kasmetines atostogas, tačiau įgaliotoji institucija, tikrindama galutinį mokėjimo prašymą, turi įsitikinti, kad tinkamų finansuoti darbo užmokesčio už kasmetines atostogas išmokų suma (įskaitant išankstines išmokas) nebuvo viršyta (pvz., kad darbuotojui nebuvo avansu išmokėta už daugiau kasmetinių atostogų dienų, negu priklauso už įgyvendinant projektą išdirbtą laiką).

117. Tikslinėms atostogoms, pašalpoms (išskyrus darbdavio mokamą ligos pašalpą už pirmas dvi ligos dienas), išeitinėms išmokoms, įmokoms į pensiją ir kitus fondus (išskyrus privalomas įmokas ir darbuotojo pasirinkimu mokamą teisės aktuose nustatyto dydžio įmoką papildomai pensijai kaupti, jeigu taikoma) skirtos išlaidos laikomos netinkamomis finansuoti.

118. Projekto vykdytojo ar projekto partnerio darbuotojui suteikiama nauda natūra (įvertinta piniginiu ekvivalentu) ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos laikomos netinkamomis finansuoti.

119. Darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojams taikomų rinkos dydžių, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokestis turi būti apskaičiuotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais tokių darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimą. Vertinant darbo užmokesčio dydžių atitiktį vidutiniams rinkos dydžiams, rekomenduojama remtis Lietuvos statistikos departamento skelbiamais duomenimis, panašių projektų duomenimis, projekto vykdytojo pateiktais istoriniais asmens darbo užmokesčio duomenimis arba duomenimis apie įprastai projekto vykdytojo ar projekto partnerio mokamą darbo užmokestį už tas pačias ar panašias

funkcijas ir (ar) pareigas (pvz.: pažymomis apie konkretaus darbuotojo 3–12 mėnesių darbo užmokesčio vidurkį, pažymomis apie atitinkamos pareigybės (ar panašias funkcijas atliekančių) darbuotojų bendrą darbo užmokesčio vidurkį, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ar projekto vykdytojo viešai skelbiama informacija apie vidutinį darbo užmokestį, mokamą projekto vykdytojo ar projekto partnerio, ar pan.). Pareiškėjai, skaičiuodami planuojamą vidutinį darbo valandos (dienos) įkainį, gali įvertinti numatomą šio įkainio kitimą projekto įgyvendinimo laikotarpiu (pvz.: planuojamą darbo užmokesčio didinimą (mažinimą), minimalaus darbo užmokesčio didėjimą (mažėjimą), infliaciją ir pan.). Darbo užmokesčio dydžių atitiktis vidutiniams rinkos dydžiams įvertinimo tvarką nusistato įgaliotoji institucija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

120. Tas pats asmuo, įgyvendindamas projektą, gali vykdyti ir tiesiogines (projekto vykdymo), ir netiesiogines (administracinio pobūdžio) veiklas, šias funkcijas aiškiai atskirdamas darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose (arba taikydamas *pro rata* principą), tačiau projektą administruojančio asmens funkcijas atliekantis fizinis asmuo (pvz.: projekto vadovas, koordinatorius, finansininkas, pirkimų specialistas ar pan.) negali vykdyti tiesioginių projekto veiklų, už kurių įgyvendinimą ir rezultatų priėmimą jis yra atsakingas. Siekiant užtikrinti projekto veiklų ir rezultatų kokybę, projekto veiklų vykdymo ir administravimo funkcijos turi būti atskirtos. Jei tiesiogines projekto veiklas vykdo fizinis asmuo, kuris yra ir organizacijos vadovas, ir projekto vadovas, jo vykdomos tiesioginės veiklos kokybę ir rezultatus vertina bei produktą ir (ar) paslaugą priima jam tiesiogiai nepavaldus asmuo (pvz.: organizacijos steigėjo įgaliotasis atstovas, organizacijos valdybos pirmininkas ir pan.) arba kolegiali asmenų grupė, pvz., projekto priežiūros komitetas ar speciali komisija. Darbo užmokestis už projekto administravimą (administracinio pobūdžio veiklas) mokamas iš netiesioginėms išlaidoms apmokėti skirtų lėšų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

121. Įgaliotoji institucija, vertindama projektų vykdančiojo personalo darbo užmokesčio dydžius projekto tinkamumo finansuoti vertinimo ir projekto įgyvendinimo metu, turėtų vadovautis šiais reikalavimais:

121.1. vertinti projekto vykdytojo nurodytų darbo užmokesčio dydžių atitiktį rinkos dydžiams kiekvienam projekto darbuotojui;

121.2. vertinti konkrečios pareigybės projekto darbuotojų darbo užmokesčio vidurkio atitiktį rinkos dydžiams;

121.3. paraiškos vertinimo metu nustatyti bendrą projektą administruojančio personalo darbo užmokesčio sumą, neviršijančią pagal rinkos dydžius apskaičiuotos projektui įgyvendinti reikalingo administruojančio personalo darbo užmokesčio sumos, kuri negalėtų būti viršijama projekto įgyvendinimo metu, išskyrus atvejus, jeigu projekto vykdytojas tinkamai pagrįstų, kad projektui administruoti reikėjo daugiau valandų arba daugiau darbo užmokesčio išlaidų (ši galimybė taikytina tuo atveju, jeigu projektui netaikoma netiesioginių išlaidų fiksuotoji norma, o netiesioginės projekto išlaidos apmokamos pagal išlaidų patvirtinimo dokumentus).

122. Paraiškos 7 punkto lentelės „Projekto biudžetas“ išlaidų pagrindimo dalyje turėtų būti pateikiamas pareigybių (funkcijų) ar jų grupių sąrašas, prie kiekvienos pareigybės (funkcijų) ar jų grupės nurodant planuojamą darbo valandų (dienų) įgyvendinant projektą skaičių ir planuojamą darbo valandos (dienos) vidutinį įkainį ir paaiškinant, koku pagrindu ir (ar) kokia metodika vadovaujantis apskaičiuotas planuojamas vidutinis darbo valandos (dienos) įkainis, arba kitu įgaliotajai institucijai priimtiniu būdu pagrindžiama planuojama darbo užmokesčio suma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

123. Projekto vykdytojas ar projekto partneris turi užtikrinti, kad vykdant projektą nebūtų pažeidžiamos darbo laiko normos, nustatytos Darbo kodekso 112 straipsnyje, maksimaliojo darbo

laiko reikalavimai, nustatyti Darbo kodekso 114 straipsnyje, darbo laiko režimo ypatumai ekonominės veiklos srityse, nurodytose Darbo kodekso 121 straipsnyje, taip pat Darbo kodekso antrajame skirsnyje nustatytas poilsio laikas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

124. Atskira darbo sutartis (dėl papildomo darbo) toje pačioje darbovietėje su darbuotoju nesudaroma, jeigu, be pagrindinių pareigų, sulygstama dėl papildomų pareigų ar papildomos darbo funkcijos atlikimo toje pačioje darbovietėje pagal Darbo kodekso 35 straipsnį ir jos gali būti atliekamos tiek įprastu darbo laiku pagrindinėje darbovietėje, tiek kitu laiku (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimas 2012 m. kovo 29 d. nutartyje Nr. 3K-3-130/2012). Jeigu darbuotojas, be pagrindinių pareigų ar pagrindinio darbo toje pačioje darbovietėje, eina papildomas pareigas ar dirba papildomą darbą už papildomą užmokestį, toks susitarimas turi būti išreiškiamas ne sudarant naują darbo sutartį, o modifikuojant galiojančią darbo sutartį tam tikram laikotarpiui arba neterminuotai (vadovaujantis Darbo kodekso 89 straipsnio 3 dalimi, neterminuotai negali būti sudaromas tik susitarimas dėl projekcinio darbo). Į galiojančią darbo sutartį reikia įtraukti naują sąlygą, kad viso sutarties galiojimo metu (arba tam tikrą laikotarpį) darbuotojas, be pagrindinių pareigų ir pagrindinio darbo, eis tam tikras papildomas pareigas ar dirbs tam tikrą papildomą darbą (pvz., dirbs su projektu) ir už tai gaus papildomą darbo užmokestį). Vykdamas susitarimus dėl papildomo darbo, neturi būti pažeisti maksimaliojo darbo laiko reikalavimai, nustatyti Darbo kodekso 114 straipsnyje, darbo laiko režimo ypatumai ekonominės veiklos srityse, nurodytose Darbo kodekso 121 straipsnyje, ir Darbo kodekso antrajame skirsnyje nustatytos poilsio laiko normos. Susitarime dėl papildomo darbo, be Darbo kodekso 35 straipsnio 4 dalyje nurodytų sąlygų, taip pat turi būti nurodyta iš projekto lėšų apmokama proporcingai priskaičiuota darbo užmokesčio dalis (įvertinus priedo dydį, lyginant su visa darbo užmokesčio suma) ir atitinkama projektui įgyvendinti proporcingai skiriamo darbo laiko dalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

125. *Neteko galios nuo 2016-07-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

126. Įgaliotoji institucija atrankos būdu gali patikrinti, ar įgyvendinant projektą nėra pažeidžiami Darbo kodekso 114 straipsnyje nustatyti maksimaliojo darbo laiko reikalavimai. Nustačiusi, kad Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta maksimalioji darbo laiko trukmė buvo viršyta, įgaliotoji institucija darbo užmokesčio išlaidas už laiką, dirbtą viršijant maksimaliąją darbo laiko trukmę, pripažįsta netinkamomis finansuoti. Įgaliotosios institucijos prašymu projekto vykdytojas ar projekto partneris turi pateikti informaciją apie darbuotojų visą dirbtą laiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

127. Darbo užmokestis už kasmetines atostogas skaičiuojamas vadovaujantis teisės aktų nuostatomis.

Pavyzdys:

Jeigu darbuotojui priklauso 20 darbo dienų kasmetinių atostogų, už kiekvieną darbo įgyvendinant projektą mėnesį tinkamomis finansuoti pripažįstamos 1,67 kasmetinių atostogų darbo dienos išlaidos. Pavyzdžiui, jeigu darbuotojas įgyvendinant projektą dirba 2 val. per dieną (10 val. per savaitę), už kiekvieną darbo įgyvendinant projektą mėnesį tinkamomis finansuoti pripažįstamos 0,4175 visos kasmetinių atostogų darbo dienos išlaidos ($1,67 \times 0,25 = 0,4175$).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

128. Vidutinis vienos atostogų dienos darbo užmokestis skaičiuojamas vadovaujantis Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“. Jei su darbuotoju dėl darbo įgyvendinant projektą nėra sudaroma atskira darbo sutartis, darbuotojo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas vidurkis skaičiuojamas vadovaujantis darbo teisę reglamentuojančiais teisės aktais. Šiuo atveju išmokos už kasmetinių atostogų dienas gali būti apmokamos:

128.1. proporcingai iš visų šaltinių, iš kurių mokamas darbo užmokestis;

128.2. tik iš projekto lėšų (už atostogų dienas, sukauptas dirbant projekto įgyvendinimo metu);

128.3. kitu būdu, vadovaujantis įmonės, įstaigos ar organizacijos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus nustatyta vidaus tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

129. Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kurių pareigybių skaičius nėra tvirtinamas pagal Valstybės tarnybos įstatymo 8 straipsnio 5 dalį, darbo užmokesčio išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti projekto išlaidomis, jeigu tenkinami kiti darbo užmokesčio išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai ir šios sąlygos:

129.1. darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatomis;

129.2. sudarant darbo sutartį su valstybės tarnautoju, turi būti laikomasi Valstybės tarnybos įstatymo 18 straipsnio ir Valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjimo, sprendimų priėmimo ir atšaukimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1V-985 „Dėl Valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjimo, sprendimų priėmimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatų. Pagal Valstybės tarnybos įstatymo 19 straipsnio 2 dalies nuostatas, valstybės tarnautojas negali eiti daugiau negu vienerias valstybės tarnautojo pareigas, dirbti pagal darbo sutartį valstybės ar savivaldybės institucijoje ar kitoje įstaigoje, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

129¹. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, kurių pareigybių skaičius patvirtintas vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje (arba kitų įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų) nustatyta tvarka, darbo užmokesčio išlaidos gali būti apmokamos iš projektui įgyvendinti skirtų lėšų, jeigu:

129¹.1. už projekto veiklą vykdymą valstybės tarnautojui pagal Valstybės tarnybos įstatymo 28 straipsnio 3 dalį tinkamos finansuoti pripažįstamos darbo užmokesčio dalies valandinis įkainis negali viršyti konkretaus valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio valandinio įkainio.

129¹.2. už projekto veiklą vykdymą valstybės tarnautojui pagal Valstybės tarnybos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 2 punktą arba darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, pagal Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbo apmokėjimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą įstaigos vadovo įsakymu ir (ar) vadovaujantis institucijos darbo apmokėjimo sistema skiriama priemoka. Įstaigos vadovo įsakyme nurodomas priemokos mokėjimo pagrindas, terminas, dydis, iš projekto lėšų apmokama proporcingai priskaičiuota darbo užmokesčio dalis (įvertinus priemokos ar priedo dydį, palyginti su visa darbo užmokesčio suma) ir atitinkama projektui įgyvendinti proporcingai skiriamo darbo laiko dalis. Skyrus priemoką valstybės tarnautojui arba priedą darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, darbo užmokestis (įskaitant priemoką ar priedą) mokamas iš dviejų

(ar daugiau, jei vykdomas ne vienas projektas) finansavimo šaltinių pagal įstaigos vadovo įsakyme nustatytą proporciją. Iš projektui skirtų lėšų gali būti apmokėta tik proporcingai priskaičiuota darbo užmokesčio dalis. Tinkamos finansuoti projektą vykdančių asmenų darbo užmokesčio išlaidos, nuo kurių skaičiuojama proporcija, nurodytos Instrukcijų 112 ir 112¹ punktuose.

Pavyzdžiui, valstybės tarnautojui nustatytas darbo užmokestis yra 1 000 Eur/mėn. (be darbdavio mokesčių). Įstaigos vadovo įsakymu nustatoma 10 proc. premija už vykdomą projektą. Tokiu atveju premija bus 100 Eur/mėn., o darbuotojo atlyginimas (be darbdavio mokesčių) – 1 100 Eur/mėn. Nuo viso apskaičiuoto atlyginimo premija sudarys 9,09 proc. (100/1100x100) visų darbo užmokesčio išlaidų. Atitinkamai iš projektui skirtų lėšų gali būti apmokėta 9,09 proc. valstybės tarnautojo darbo užmokesčio išlaidų (įskaitant darbdavio socialinio draudimo įmokas, taip pat darbo užmokesčių už kasmetines atostogas, papildomas poilsio dienas, darbdavio mokamą ligos išmoką už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas)

Papildyta punktu:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

130. Rekomenduojama, kad fiksuotųjų darbo užmokesčio įkainių dydžiai būtų nustatomi PFSA tuo atveju, jeigu konkrečias pareigas einančių darbuotojų darbo užmokesčio dydis yra reglamentuotas teisės aktuose arba jeigu, atlikus reprezentatyvų darbo rinkos ar istorinių duomenų tyrimą (pvz., įvertinus pagal ankstesnius kvietimus finansuotų projektų darbuotojų, einančių tam tikras pareigas, vidutinius darbo užmokesčio įkainius), įmanoma nustatyti konkrečios profesijos, mokslo laipsnio, patirties ir (ar) konkrečias pareigas einančių ar konkrečias funkcijas vykdančių darbuotojų fiksuotojo darbo užmokesčio įkainio dydį. Jei nėra galimybės (pvz., neužtenka istorinių duomenų) PFSA nustatyti atitinkamas pareigas einančių ar atitinkamas funkcijas vykdančių darbuotojų fiksuotųjų darbo užmokesčio įkainių dydžių, šie dydžiai gali būti nustatomi konkrečiam projektui, kurio tinkamų finansuoti išlaidų suma neviršija 100 000 Eur, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu (taikoma, jei PFSA nustatyta tokia galimybė).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

131. Siekiant paprastesnės fiksuotųjų įkainių apskaitos, rekomenduojamas darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio kiekybinio rezultato vienetas – darbo valanda. Taip pat kiekybinio rezultato vienetu galima nustatyti kalendorinį mėnesį ar darbo dieną (nurodant trukmę).

132. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu fiksuotieji darbo užmokesčio įkainiai gali būti apskaičiuoti remiantis Valandinio projekto vykdančiojo personalo fiksuotojo įkainio nustatymo, naudojant 1 720 valandų standartinį metinį darbo laiką, metodika, skelbiama adresu www.esinvesticijos.lt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

133. Darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis taip pat gali būti apskaičiuotas pasirinkto laikotarpio darbo užmokesčio išlaidas (įskaitant susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidas) padalijus iš faktinio to laikotarpį dirbtų (atostogautų, sirgtų) valandų skaičiaus.

134. Jeigu kiekybinio rezultato vienetu pasirenkamas kalendorinis mėnuo, rekomenduojama nurodyti, kad tai laikotarpis, kurį asmuo dirbo vienu (visu) etatu.

135. Rekomenduojama į darbo laiką, už kurį mokamas fiksuotasis darbo užmokesčio įkainis, įtraukti kasmetinių atostogų, pirmų dviejų ligos dienų, už kurias ligos pašalpą moka darbdavys, vadovaujantis teisės aktais suteiktų papildomų (apmokamų) poilsio dienų laiką. Į šiuos veiksnius turi būti atsižvelgiama nustatant fiksuotojo įkainio dydį.

136. Tinkamos finansuoti darbuotojo darbo užmokesčio išlaidos, apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius (išskyrus valandinį projekto vykdančiojo personalo fiksuotąjį įkainį, nustatytą taikant Instrukcijų 132 punkte nurodytą metodiką), teikiant mokėjimo prašymus, yra

apskaičiuojamos proporcingai darbuotojo įgyvendinant projektą dirbtam laikui ir atsižvelgiant į tai, kaip buvo apskaičiuotas fiksuotasis įkainis:

136.1. jei fiksuotajam darbo užmokesčio dydžiui apskaičiuoti įtraukiamos visos su darbo užmokesčiu susijusios išlaidos (įskaitant darbo užmokestį už kasmetines atostogas, papildomas (apmokamas) poilsio dienas, suteiktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, ir darbdavio mokamas ligos išmokas už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas) ir jei į darbo laiką įtraukiamas kasmetinių atostogų, papildomų (apmokamų) poilsio dienų, suteiktų vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, dviejų pirmųjų nedarbingumo dienų, už kurias ligos išmoką moka darbdavys, laikas, apskaičiuojant deklaruotinas darbo užmokesčio išlaidas, nustatytas fiksuotasis darbo užmokesčio dydis taikomas tiek už faktiškai dirbtą laiką, tiek už kasmetinių atostogų, papildomų poilsio dienų, suteiktų vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, dviejų pirmųjų nedarbingumo dienų laiką;

Pavyzdys:

Nustatytas atitinkamas pareigas einančio darbuotojo fiksuotasis darbo užmokesčio įkainis yra 10 Eur/val. Darbo sutartyje nustatyta 8 valandų darbo dienos ir 40 valandų darbo savaitės trukmė. Darbuotojas per mėnesį, įgyvendindamas projektą, dirbo 120 valandų, kasmetinių atostogų buvo išėjęs 4 darbo dienas (atitinka 32 val.) ir 1 darbo dieną sirgo (atitinka 8 val.). Tinkamos finansuoti darbo užmokesčio išlaidos, apmokamos taikant fiksuotąjį darbo užmokesčio įkainį, bus 1 600 Eur $((120 + 32 + 8) * 10 = 1\ 600)$.

136.2. jei fiksuotajam darbo užmokesčio dydžiui apskaičiuoti įtraukiamos visos su darbo užmokesčiu susijusios išlaidos (įskaitant darbo užmokestį už kasmetines atostogas, darbdavio mokamas išmokas už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas ir pan.) ir jei į darbo laiką įtraukiamas tik faktiškai dirbtas laikas, apskaičiuojant deklaruotinas darbo užmokesčio išlaidas, nustatytas fiksuotasis darbo užmokesčio dydis taikomas tik už faktiškai dirbtą laiką (taip apmokėtos išlaidos apima ir kasmetinių atostogų išlaidas bei ligos išmokų, darbdavio mokamų už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas, išlaidas);

Pavyzdys:

Darbo sutartyje nustatyta 4 valandų darbo dienos ir 20 valandų darbo savaitės trukmė. Darbuotojas per mėnesį, įgyvendindamas projektą, dirbo 60 valandų, 4 darbo dienas buvo išėjęs kasmetinių atostogų (atitinka 16 val.) ir 1 darbo dieną sirgo (atitinka 4 val.). Tinkamos finansuoti darbo užmokesčio išlaidos, apmokamos taikant fiksuotąjį darbo užmokesčio įkainį, bus 800 Eur $((60 + 16 + 4) * 10 = 800)$.

136.3. jei fiksuotajam darbo užmokesčio dydžiui apskaičiuoti įtraukiamos tik už faktiškai dirbtą laiką apskaičiuotos darbo užmokesčio išlaidos ir ligos išmokų, darbdavio mokamų už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas, išlaidos, o į darbo laiką įtraukiamas faktiškai dirbtas ir dviejų pirmųjų nedarbingumo dienų laikas, apskaičiuojant deklaruotinas darbo užmokesčio išlaidas, nustatytas fiksuotasis darbo užmokesčio dydis taikomas tik už faktiškai dirbtą laiką bei už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas, taip pat papildomai gali būti taikoma kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų fiksuotoji norma.

Pavyzdys:

Nustatytas atitinkamos pareigybės darbuotojo fiksuotasis darbo užmokesčio įkainis yra 8,52 Eur/val. Darbo sutartyje nustatyta 8 valandų darbo dienos ir 40 valandų darbo savaitės trukmė. Darbuotojas, per ataskaitinį laikotarpį įgyvendindamas projektą, pirmą mėnesį dirbo 120 valandų, 4 darbo dienas buvo išėjęs kasmetinių atostogų (atitinka 32 valandas), 1 dieną sirgo (atitinka 8 valandas), o antrą mėnesį dirbo 168 valandas. Tinkamos finansuoti darbo užmokesčio išlaidos, apmokamos taikant fiksuotąjį darbo užmokesčio įkainį bei kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų fiksuotąją normą (8,62 proc.), bus 2739,31 Eur $((120 + 8) * 8,52) + (168 * 8,52) * 1,0862 = 2739,31)$.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

137. Už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis mokama pagal nustatytus fiksuotuosius įkainius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

138. Esant nustatytam fiksuotajam mėnesio etatinio darbo užmokesčio įkainiui, fiksuotasis dienos darbo užmokesčio įkainis nustatomas fiksuotąjį mėnesio etatinio darbo užmokesčio įkainį padalijus iš tą mėnesį esančių darbo dienų skaičiaus. Pagal fiksuotąjį įkainį apmokamos darbo užmokesčio išlaidos apskaičiuojamos atitinkamą mėnesį dirbtų dienų skaičių padauginus iš fiksuotojo dienos darbo užmokesčio įkainio.

Pavyzdys:

Jeigu nustatytas darbuotojo 1 mėnesio etatinis darbo užmokesčio už visą darbo dieną (8 val.) fiksuotasis įkainis yra 1 400 Eur, o tą mėnesį buvo 21 darbo diena, fiksuotasis dienos darbo užmokesčio įkainis sudarys $1\,400 / 21 = 66,67$ Eur. Jei darbuotojas, įgyvendindamas projektą, dirbo 10 dienų, tinkamos finansuoti mėnesio darbo užmokesčio išlaidos, apmokamos taikant fiksuotąjį įkainį, sudarys $10 \times 66,67 = 666,70$ Eur.

139. Darbo užmokesčio išlaidos, apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, yra tinkamos finansuoti už ne didesnę, negu nustatyta projekto sutartyje, šias pareigas einančio darbuotojo darbo laiko kiekybinio rezultato vienetų skaičių ir ne ilgesnę, negu nustatyta darbuotojo darbo sutartyje ir (ar) institucijos vadovo įsakyme, darbuotojo darbo įgyvendinant projektą trukmę. Planuojant darbuotojų darbo įgyvendinant projektą trukmę, būtina įskaičiuoti kasmetinių atostogų laiką. Kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas (jeigu išmokama darbuotojui) nėra laikoma tinkamomis finansuoti išlaidomis pagal fiksuotąjį įkainį ir turi būti apmokama iš projekto vykdytojo ar projekto partnerio lėšų.

Pavyzdys:

Konkrečias pareigas einančio darbuotojo fiksuotasis darbo užmokesčio įkainis yra 10 Eur/val. Darbuotojo darbo sutartyje nustatyta 8 valandų darbo dienos ir 40 valandų darbo savaitės trukmė. Projekto sutartyje ir darbuotojo darbo sutartyje nustatyta darbuotojo darbo įgyvendinant projektą trukmė yra 6 mėnesiai (iš viso 1 005 darbo valandos (jei vidutinis darbo valandų skaičius per mėnesį yra 167,5). Pagal Darbo kodekso 126 straipsnio 2 dalį darbuotojui per darbo metus suteikiamos ne mažiau kaip 20 darbo dienų (jeigu dirbama 5 darbo dienas per savaitę) kasmetinės atostogos, t. y. 10 darbo dienų per 6 mėnesius, arba 80 darbo valandų ($10 \times 8 = 80$) per visą darbo įgyvendinant projektą laikotarpį.

1 variantas: darbuotojas per 6 darbo įgyvendinant projektą mėnesius atostogavo 10 darbo dienų (80 darbo val.), visas kitas darbo dienas dirbo ($1\,005 - 80 = 925$ val.). Tinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidomis pripažįstama 10 050 Eur suma ($1\,005 \times 10 = 10\,050$).

2 variantas: darbuotojas per 6 darbo įgyvendinant projektą mėnesius nebuvo išėjęs kasmetinių atostogų (t. y. nepanaudojo 10 kasmetinių atostogų darbo dienų), dirbo visas darbo dienas (1 005 val.), tačiau projektui pasibaigus jam buvo išmokėta kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas Tinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidomis pripažįstama 10 050 Eur suma ($1\,005 \times 10 = 10\,050$) (kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas šiuo atveju laikoma netinkamomis finansuoti išlaidomis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

140. Pažymėtina, kad fiksuotieji įkainiai taikomi atsiskaitant su projekto vykdytoju. Fiksuotųjų įkainių taikymas neatleidžia projektų vykdytojų nuo atsakomybės vadovautis Lietuvos Respublikos teisės aktais sudarant darbo sutartis ir apskaičiuojant bei išmokant darbo užmokestį.

PENKTASIS SKIRSNIS KELIONĖS IR KOMANDIRUOTĖS

141. Tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei tenkinami visi kiti finansavimo ir nacionalinių teisės aktų reikalavimai, laikomos šios projektą vykdančių ir (ar) projekto veiklose dalyvaujančių asmenų komandiruočių išlaidos:

141.1. dienpinigiai;

141.2. gyvenamojo ploto nuomos išlaidos;

141.3. kelionių (transporto) išlaidos, susijusios su komandiruotės tikslais (įskaitant sunaudotų degalų įsigijimo), atitinkančios Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ (toliau – Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklės), sąlygas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

141.4. ryšių (pašto ir telekomunikacijų) išlaidos;

141.5. vykstant į konferenciją, mokymus ar kitą renginį – registravimosi renginyje mokesčio ar bilietų į renginį pirkimo išlaidos.

142. Vykstant į komandiruotes užsienyje, tinkamomis finansuoti taip pat laikomos šios išlaidos:

142.1. dokumentų, susijusių su išvykimu, tvarkymo išlaidos (įskaitant vykstančiųjų į užsienį kelionių draudimą, kurį gali sudaryti sveikatos draudimas, draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, kelionės bagažo draudimas, civilinės atsakomybės draudimas);

142.2. mokesčių už kelius, taip pat transporto priemonės draudimo ir transporto priemonės savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo išlaidos;

142.3. automobilių saugojimo aikštelėse išlaidos;

142.4. kitos su komandiruote susijusios būtinos išlaidos (su komandiruotės išlaidomis susijęs komisinis atlyginimas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 2 straipsnyje, miesto (ekologinis) mokestis, registracijos į reisą, registruoto bagažo mokesčiai, bagažo saugojimo, būtinų skiepų ir vaistų nuo užkrečiamųjų ligų išlaidos);

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

142.5. kitos pagal nacionalinius teisės aktus tinkamos finansuoti išlaidos.

143. Jeigu projektą vykdomas arba projekto veiklose dalyvaujantis asmuo nėra siunčiamas į komandiruotę, jam pagal faktines išlaidas (pateikus išlaidas pagrindžiančius ir išlaidų apmokėjimą įrodančius dokumentus) ar taikant supaprastintus išlaidų apmokėjimo būdus gali būti apmokamos (kompensuojamos) kelionių, gyvenamojo ploto nuomos, vykstančiųjų į užsienį draudimo, dalyvavimo renginiuose ir pan. išlaidos.

144. Projekto biudžeto išlaidų pagrindimo dalyje turėtų būti nurodomas preliminarus planuojamų komandiruočių skaičius, vieta (jeigu įmanoma), trukmė ir paskirtis bei pagrįstas komandiruočių poreikis. Jeigu prašoma finansuoti dalyvavimo renginiuose išlaidas, turėtų būti nurodomas konkretus renginys, kuriame planuojama dalyvauti (jeigu įmanoma).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

145. Dienpinigiai, gyvenamojo ploto nuomos ir kitos komandiruočių išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos normos vykstantiems į užsienio komandiruotes asmenims visais atvejais (nesvarbu, ar projekto vykdytojas arba projekto partneris yra biudžetinė ar nebiudžetinė įstaiga, įmonė ar organizacija) negali viršyti maksimalių dienpinigių dydžių ir gyvenamojo ploto nuomos normų, apskaičiuotų vadovaujantis Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

146. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos dienpinigių, neviršijančių 100 proc. pagal Instrukcijų 145 punkto nuostatas apskaičiuotos dienpinigių normos, išlaidos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

147. Jeigu projektą vykdančioms asmenims, vykstantiems į komandiruotes, dienpinigiai nemokami, šių asmenų maitinimo renginių metu išlaidos (jei tokios išlaidos numatytos ir kitiems renginio dalyviams) gali būti laikomos tinkamomis finansuoti.

148. Jei darbuotojas (projektą vykstantis asmuo), vykstantis į tarnybinę komandiruoatę į užsienio valstybę, užsienio valstybėje yra maitinamas, tačiau maitinimo išlaidas faktiškai apmoka komandiruoančioji institucija (biudžetinė įstaiga), apmokėdama registravimo (dalyvavimo renginiuose) mokestį, įvertinus renginio sąlygas ir aplinkybes, tinkamomis finansuoti išlaidomis gali būti pripažinta darbuotojui išmokėta dienpinigių suma, neviršijanti 100 proc. Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklėse nustatytos dienpinigių užsienio valstybėje normos. Tačiau biudžetinės įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, nustatydamas darbuotojui išmokamų dienpinigių dydį, turi įvertinti visas renginio sąlygas (įskaitant maitinimo sąlygas) ir siekti optimalaus rezultato mažiausiomis sąnaudomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

149. Jeigu apskaitos dokumente į apgyvendinimo (gyvenamojo ploto nuomos) paslaugų išlaidas yra įtrauktos maitinimo (pvz., pusryčių) išlaidos, tačiau maitinimo išlaidų suma nėra išskirta, tinkamomis finansuoti išlaidomis gali būti pripažinta visa darbuotojui išmokėta dienpinigių suma, neviršijanti 100 proc. Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklėse nustatytos normos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

150. Jeigu į komandiruoatę (kelionę) vykstama automobiliu, degalų įsigijimo data turi būti ne vėlesnė nei grįžimo iš komandiruoatės data.

Pavyzdys:

Jeigu projektą vykstantis asmuo siunčiamas į 5 dienų komandiruoatę 2015 m. vasario 17–21 d. į kitą Lietuvos miestą ir į šį miestą važiuoja ir grįžta atgal kiekvieną dieną, degalų įsigijimo data turi būti ne vėlesnė negu paskutinė komandiruoatės diena, t. y. 2015 m. vasario 21 d.

151. Degalų sąnaudų normos turi būti nustatomos ir apskaičiuojamos vadovaujantis įmonėje (įstaigoje, organizacijoje) ar ūkinę ir (arba) ekonominę veiklą vykdančio fizinio asmens nustatyta tvarka. Rekomenduojama PFSA nustatyti ir taikyti kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotąjį įkainį, kurio dydis ir taikymo sąlygos nurodytos Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai>.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

152. Už komandiruočių (kelionių) metu sunaudotus degalus atsiskaitoma pagal degalų įsigijimo dieną konkrečioje degalinėje galiojusią degalų kainą.

153. Iš užsienio atvykstančių asmenų (veiklos vykdytojų, projekto veiklose dalyvaujančių asmenų, lektorių ir pan.), kurie nėra projekto vykdytojo ar projekto partnerio darbuotojai ir (ar) iš kurių nėra perkamos paslaugos, kelionių, apgyvendinimo ir maitinimo renginių metu (pvz., kai lektorius maitinasi kartu su projekto veiklose dalyvaujančiais asmenimis) patirtos išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti, jeigu tenkinami kiti finansavimo reikalavimai.

154. Jeigu asmuo atvyksta į projekto veiklos vykdymo vietą ne iš paraiškoje (projekto biudžeto išlaidų pagrindimo stulpelyje) nurodytos šalies ar miesto arba išvyksta į kitą šalį ar miestą (t. y. tarpinio sustojimo šalyje praleidžia daugiau laiko negu persėsti reikalingas laikas), tinkamomis

finansuoti laikomos asmens kelionės iš tarpinio sustojimo šalies (miesto) į veiklos vykdymo vietą arba iš veiklos vykdymo vietos į tarpinio sustojimo šalį (miestą) išlaidos.

155. Kelionės išlaidos gali būti pripažįstamos tinkamomis finansuoti ir tuo atveju, kai kelionės pradžios arba pabaigos data nesutampa su komandiruotės datomis ar projekto veiklos pradžios arba pabaigos datomis (t. y. kai svečias ar veiklos vykdytojas atvyksta kelios dienos iki veiklos pradžios arba išvyksta po kelių dienų jai pasibaigus). Šiuo atveju būtina pagrįsti, kad dėl ilgesnės trukmės kelionė nėra brangesnė, t. y. nėra pažeidžiamas kelionės išlaidų ekonomiškumo principas. Pragyvenimo (dienpinigių ir apgyvendinimo) išlaidos už papildomas (ne komandiruotės) dienas laikomos netinkamomis finansuoti, išskyrus atvejus, kai papildomos dienos šalyje praleidžiamos dėl nepatogaus skrydžių ar kelionės kitomis transporto priemonėmis grafiko.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS NUSIDĖVĖJIMAS (AMORTIZACIJA)

156. Įgyvendinant projektą naudojamo ir projekto vykdytojui ar projekto partneriui priklausančio ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos atitinka finansavimo reikalavimus šiais atvejais:

156.1. šiam turtui įsigyti nebuvo naudojamos viešosios (įskaitant ir kitas šalis) lėšos, dėl kurių šio turto įsigijimo išlaidoms apmokėti skyrus PMIF lėšų šios išlaidos būtų apmokėtos daugiau nei vieną kartą;

156.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos apskaičiuotos pagal projekto vykdytojo ar projekto partnerio patvirtintus nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, parengtus vadovaujantis projekto vykdytojo ar projekto partnerio veiklai taikomais teisės aktais;

156.3. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos patirtos projektų išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpiu.

157. Tinkamomis finansuoti laikomos tiek materialiojo (pvz., baldų, įrangos, įrenginių, tikslinių transporto priemonių, infrastruktūros, nekilnojamojo turto ir pan.), tiek nematerialiojo (pvz., programinės įrangos ir pan.) ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos.

158. Tinkamomis finansuoti laikomos ir projekto vykdytojui ar projekto partneriui priklausančio turto, kurį projekto vykdytojas gavo neatlygintinai (dovanų, perdavimo, mainų būdu ar pan.) ar pasigamino, nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos.

159. Jeigu pareiškėjas ar partneris visoms arba daliai projekto veiklų įgyvendinti numato samdyti paslaugų teikėją (-us), projekto biudžeto išlaidų pagrindimo stulpelyje turėtų būti aiškiai nurodyta, ar šioms veikloms vykdyti bus naudojamas pareiškėjo ar partnerio ilgalaikis turtas, kurio nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas prašoma kompensuoti. Jeigu taip, į perkamų paslaugų kainą negali būti įskaičiuojamos tokioms veikloms įgyvendinti reikalingo turto nuomos išlaidos.

160. Negali būti finansuojamos to paties turto įsigijimo, nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) išlaidos ir nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos.

SEPTINTASIS SKIRSNIS TIKSLINĖS GRUPĖS ASMENŲ PATIRTŲ IŠLAIDŲ GRAŽINIMAS IR KITOS IŠMOKOS PROJEKTO TIKSLINĖS GRUPĖS ASMENIMS

161. PFSA nustatytais atvejais tinkamomis finansuoti gali būti pripažintos tikslinės grupės asmenų patirtos išlaidos, kai pagalbos teikimo tikslais numatytas šių išlaidų grąžinimas tikslinės grupės asmenims (kai nenumatomas pirkimas tikslinės grupės asmenų naudai).

162. PFSA nustatytais atvejais tinkamomis finansuoti gali būti pripažintos tikslinės grupės asmenims mokamos piniginės išmokos (pvz., PMIF programos 3.2.1 veiksmo „Savanoriškas grįžimas“ tikslinės grupės atstovams gali būti mokamos vienkartinės išmokos įsikurti).

163. Rekomenduojama išlaidų grąžinimui ir kitoms piniginiams išmokoms nustatyti ir taikyti supaprastintus išlaidų apmokėjimo būdus.

XI SKYRIUS

PROJEKTO TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ PATVIRTINIMO DOKUMENTAI

164. Projekto vykdytojas teikia išlaidų tinkamumą finansuoti pagrindžiančius išlaidų patvirtinimo dokumentus – projekto tinkamas finansuoti išlaidas pagrindžiančius ir išlaidų apmokėjimą įrodančius ar lygiaverčius įrodomuosius dokumentus. Taikant fiksuotuosius įkainius, teikiami dokumentai, kuriais įrodoma, kad pasiektas projekto kiekybinis rezultatas, o taikant fiksuotąsias sumas – dokumentai, kuriais įrodoma, kad įgyvendinta projekto veikla.

165. Jei įgaliotoji institucija yra nustačiusi atrakinę tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų patikros tvarką, dokumentai teikiami ir tikrinami vadovaujantis šia tvarka. Siekiant sumažinti administracinę naštą projektų vykdytojams, rekomenduojama, kur įmanoma, naudoti įgaliosios institucijos parengtas suvestinių pažymų formas – tokiu atveju, įgaliotajai institucijai pritarus, nebūtina teikti visų pirminių išlaidas pagrindžiančių ir išlaidų apmokėjimą įrodančių dokumentų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

166. Neatsižvelgiant į išlaidų tipą, reikia pateikti šiuos projekto išlaidų apmokėjimą įrodančius dokumentus: mokėjimo nurodymus, sąskaitų išrašus, kasos išlaidų orderius, kvitus (čekius), valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinį, nustatytos formos pažymas, tarpusavio skolų užskaitos aktą, nurodytą Instrukcijų 37¹ punkte, ar kitus lygiaverčius dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

167. Atsižvelgiant į projekto išlaidų tipą (-us), rekomenduojama teikti Instrukcijų 2 lentelėje išvardytus išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Įgaliotoji institucija gali nustatyti konkrečius teiktinus dokumentus, atsižvelgdama į reikalavimus projekto vykdytojui (pvz., nustatytą reikalavimą apdrausti įsigytą turtą) bei projekto išlaidų pobūdį.

2 lentelė. Rekomenduojami teikti projekto išlaidas pagrindžiantys dokumentai (nebaigtinis sąrašas)

Tinkamų finansuoti išlaidų tipas	Rekomenduojami išlaidas pagrindžiantys dokumentai
Darbai	• Pirkimo ir pirkimo procedūrų dokumentai; • sutartys su rangovais; • atliktų darbų aktai ar jiems prilygstantys dokumentai (patvirtinti rangovo, užsakovo (arba jo įgalioto asmens) ir techninės priežiūros atstovo (jei techninė priežiūra yra privaloma pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo reikalavimus), prekių perdavimo–priėmimo aktai (jei darbai vykdomi ūkio būdu); • techninės priežiūros ataskaitos; • statybos užbaigimo komisijos statybos užbaigimo aktas (jeigu reikalaujama Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka) ar statybos užbaigimo deklaracija; • pastato (kito statinio) teisinės registracijos pažyma; • sukurto turto draudimo dokumentai; • sąskaitos faktūros ar lygiaverčiai įrodomieji dokumentai
Prekės	• Pirkimo ir pirkimo procedūrų dokumentai; • sutartys su tiekėjais; • nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartys; • patentai, licencijos, sertifikatai, nuosavybės teises patvirtinantys dokumentai; • prekių perdavimo–priėmimo aktai; • įsigyto turto draudimo nuo visų rizikų dokumentai; • nurašymo aktai (nurašant trumpalaikį turtą) tais atvejais, kai nėra kitų būdų įsitikinti, kad veikla yra įgyvendinta (pvz., mokslinių tyrimų atveju); • sąskaitos faktūros ar lygiaverčiai įrodomieji dokumentai
Paslaugos	• Pirkimo ir pirkimo procedūrų dokumentai;

Tinkamų finansuoti išlaidų tipas	Rekomenduojami išlaidas pagrindžiantys dokumentai
	• sutartys su paslaugų teikėjais (įskaitant autorines sutartis, paslaugų (civilines) sutartis su mažųjų bendrių vadovais); • paslaugų ar autoriinių kūrinių perdavimo–priėmimo aktai ar kiti dokumentai, jei sutartyje nurodyta kita perdavimo–priėmimo forma; • sąskaitos faktūros ar lygiaverčiai įrodomieji dokumentai; • draudimo įmonių suteiktų garantijų, laidavimo raštų arba laidavimo draudimo paslaugų, kurios numatytos atsižvelgiant į sutarčių su paslaugų teikėjais sąlygas, išlaidas pagrindžiantys dokumentai: finansų įstaigų ar draudimo įmonių išduodami garantijų raštai, laidavimo raštai ar draudimo polisai (turi būti teikiami ir faktinio apmokėjimo patvirtinimo dokumentai); • tarpiniai (pvz., įvadinė ir tarpinė ataskaitos, jei jų apmokėjimas numatytas sutartyje su paslaugų teikėju) ir galutiniai produktai, jų elektroninės versijos, jeigu jų prašo įgaliotoji institucija; • produkto kokybės patvirtinimo dokumentai; • kiti projekto veiklų įvykdymą pagrindžiantys dokumentai, jeigu taikomi (pvz., mokymų (renginių) išlaidoms pagrįsti: mokymų grafikas, mokymų (renginio) dalyvių sąrašas su parašais kiekvieną renginio dieną, dalyvių mokymų lankomumo suvestinė, pažymėjimų suvestinė, baigimo pažymėjimo pavyzdys, mokymų dalijamoji medžiaga, mokymų darbotvarkė, nedalyvavimą mokymuose pateisinantys dokumentai, projekto vykdymo pažyma, kurioje detalizuojamos renginių organizavimo išlaidos)
Darbo užmokestis	• Dokumentai, kuriuose nustatomos asmenų darbo funkcijos ir darbo užmokestis, pvz., darbo sutartys arba jų išrašai. Jei darbo sutartis nėra sudaroma: ○ projekto vykdytojo ar projekto partnerio vadovo įsakymas ar potvarkis dėl darbuotojų paskyrimo dirbti įgyvendinant projektą, kuriame turi būti nurodytos darbuotojo pareigos įgyvendinant projektą, projekto numeris ir (ar) pavadinimas, įsakymas (-ai) dėl priedo priedų ar priemokos skyrimo; ○ jei deklaruojamas mažosios bendrijos nario darbo užmokestis – mažosios bendrijos steigimo sutartis, jei deklaruojamas mažosios bendrijos vadovo darbo užmokestis – civilinė (paslaugų) sutartis, sudaroma su mažosios bendrijos vadovu, jeigu šios sutartys nebuvo pateiktos paraiškų vertinimo metu; ○ jei deklaruojamas individualios įmonės savininko darbo užmokestis – individualios įmonės nuostatai arba darbo ar civilinė sutartis, jei įmonės vadovas nėra įmonės savininkas; ○ jei deklaruojamas ūkinės bendrijos narių darbo užmokestis – bendrosios jungtinės veiklos sutartis; • dokumentiniai įrodymai apie asmenų įgyvendinant projektą išdirbtą darbo laiką (pvz., darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, laikaraščiai); • suvestinė pažyma dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo ir išmokėjimo arba darbo užmokesčio apskaitos dokumentai (darbo laiko apskaitos žiniaraštis, darbo užmokesčio apskaitos žiniaraštis, pažyma dėl vidutinio darbo užmokesčio ar darbo užmokesčio už atostogas apskaičiavimo ir kt.); • dokumentai, kuriais pagrindžiamas darbuotojo vykdomos darbo funkcijos: pareigybių aprašymai, kuriuose nurodytas darbas įgyvendinant projektą (kai pirmą kartą deklaruojamas asmens darbo užmokestis); • galutiniai produktai, jų elektroninės versijos, jei deklaruojamos darbo užmokesčio išlaidos, skirtos sumokėti už galutinių produktų sukūrimą. Taip pat gali būti prašoma pateikti kokybės patvirtinimo dokumentus (pagal nustatytą organizacijos vidaus tvarką parengtus arba išorinių institucijų (ekspertų) pateiktus dokumentus)
Kelionės komandiruotės ir	• Projekto vykdytojo ar projekto partnerio vadovo įsakymas ar potvarkis dėl darbuotojų komandiruočių, kuriame turėtų būti nurodytas komandiruojamas asmuo, komandiruotės tikslas, trukmė, vieta, numatomos apmokėti išlaidos; • komandiruočių išlaidų suvestinė pažyma; • komandiruočių į užsienį atveju: kelionės rezultatą pagrindžiantis dokumentas – kelionės ataskaita (asmeninė arba bendra visai grupei), seminaro išklausymo pažymėjimas (pažymėjimo pavyzdys) ir (ar) pažymėjimų suvestinė, seminaro (renginio) programa, dalyvio pažymėjimas ar kt., atsižvelgiant į kelionės tikslą; • pirkimo ir pirkimo procedūrų dokumentai;

Tinkamų finansuoti išlaidų tipas	Rekomenduojami išlaidas pagrindžiantys dokumentai
	• vykstančiųjų į užsienį kelionės draudimo dokumentai, vizos; • avanso apyskaitos arba lygiaverčiai įrodomieji dokumentai; • sąskaitos faktūros ar lygiaverčiai įrodomieji dokumentai. • Papildomai: • keliaujant viešuoju transportu – kelionės bilietai (elektroniniai kelionės bilietai); • keliaujant automobiliu – automobilio nuomos (panaudos) sutartis; projekto vykdytojo ar projekto partnerio vadovo įsakymas ar potvarkis dėl degalų sąnaudų normų patvirtinimo; automobilio kelionės lapai arba kiti lygiaverčiai įrodomieji dokumentai
Nusidėvėjimas (amortizacija)	• Ilgalaikio turto konkretaus nusidėvėjimo laikotarpio apskaitos kortelė; • pirmą kartą prašant pripažinti išlaidas tinkamomis finansuoti (jeigu ši informacija nepateikiama ilgalaikio turto apskaitos kortelėje): ○ projekto vykdytojo ar projekto partnerio pažyma, kurioje nurodoma, iš kokių lėšų buvo įsigytas nusidėvėjimas turtas, ir įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, kuria turtas buvo užregistruotas projekto vykdytojo ar projekto partnerio apskaitoje (arba turto įsigijimo dokumentai); ○ turto atidavimo eksploatuoti aktas; ○ projekto vykdytojo ar projekto partnerio vadovo įsakymas dėl ilgalaikio turto priskyrimo projektui; • projekto vykdytojo ar projekto partnerio vadovo įsakymas dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodikos, turto priskyrimo ilgalaikiam turtui
Išmokos projekto veiklose dalyvaujantiems asmenims	• Suvestinės pažymos ir (ar) kiti įgaliotosios institucijos reikalaujami dokumentai, atsižvelgiant į išmokos pobūdį
Tikslinės grupės asmenų patirtų išlaidų grąžinimas	• Sąskaitos faktūros ar lygiaverčiai įrodomieji dokumentai; • suvestinės

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

168. Projektų išlaidas apmokant supaprastintai, teiktini išlaidas patvirtinantys dokumentai nurodomi teisės akte (-uose) ar reprezentatyvaus tyrimo (metodikos) rezultatuose, kuriame (-iuose) nustatomi fiksuotieji įkainiai ir (ar) fiksuotosios sumos, ir (ar) PFSA, taip pat projekto sutartyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

169. Jeigu įgaliotoji institucija vykdo atrankinę mokėjimo prašymo (-ų) dokumentų patikrą, ji informuoja projekto vykdytoją apie reikalingus pateikti tinkamas finansuoti išlaidas patvirtinančius dokumentus.

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

170. Atsakinga institucija PFSA gali nustatyti ir kitus išlaidų finansavimo reikalavimus, jeigu jie neprieštarauja Instrukcijų I skyriuje nurodytiems teisės aktams, kitiems ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktams ir Instrukcijoms.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-179](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07653

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 27 d. įsakymo Nr. A1-608 „Dėl Instrukcijų dėl projektų išlaidų atitikties prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo reikalavimams patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-347](#), 2016-07-14, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20571

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 27 d. įsakymo Nr. A1-608 „Dėl Instrukcijų dėl projektų išlaidų atitikties Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo reikalavimams patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-153](#), 2021-02-23, paskelbta TAR 2021-02-23, i. k. 2021-03377

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 27 d. įsakymo Nr. A1-608 „Dėl Instrukcijų dėl projektų išlaidų atitikties prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo reikalavimams patvirtinimo“ pakeitimo